

STUDENT'S ACCOUNT

حساب جاری محصلین/متعلمین

عزیزی بانک مسرت دارد که محصول ویژه ای خود را به نام "حساب جاری محصلین/متعلمین" راه اندازی کرده است. با افتتاح حساب متذکره، برای محصلین/متعلمین، کارت مجانی ماشین خود پرداز صرافیه و ماستر دیت کارت با تخفیف فیس سالانه داده میشود.

www.azizibank.af 1515

عزیزی بانک Azizi Bank

عنوان‌های مهم

شورای امنیت ملی:

بحث روی چگونگی نظام پیش از وقت است

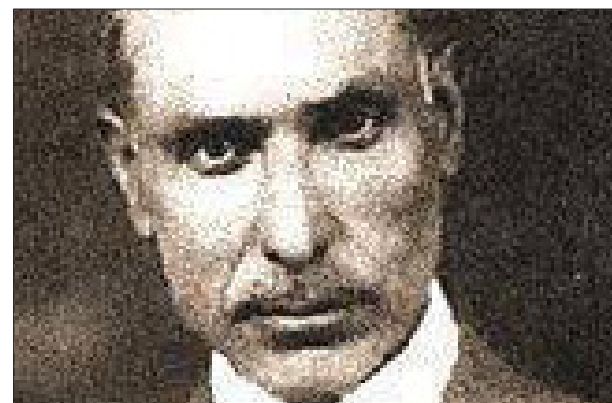
رحمت‌الله اندر، سخنگوی شورای امنیت ملی کشور در واکنش به گفته‌های هیات گروه طالبان در تهران گفت که بحث روی چگونگی نظام پیش از وقت است...

۲

مرد تاریخی افغانستان

میرغلام محمد غبار زاده کابل بود. شهری که دهه‌هاست که تغییر و تبدیل سیاسی و اجتماعی را تجربه کرده و همچنان نیز بر این مسیر پیش می‌رود...

۴

تقابل شکننده دو قوا؛ هم‌نوایی با مخالفان مردم‌سالاری

«در موجودیت طالبان، حفظ دست آوردها ناممکن است»

این موضوع هرچند در رسانه‌های بین‌المللی بازتاب گسترده یافت، اما وزارت خارجه ایران اعلام کرد که دولت ایران در دیدار با هیات گروه طالبان چنین خواستی را مطرح نکرده است.

اعمال حکومت، چه نقشی در قضایای ملی ایفا کرده و نحوه همکاری میان قوای مقننه و اجراییه در چه سطحی برقرار است؟ عبدالستار حسینی؛ عضو مجلس نمایندگان در گفتگو با روزنامه راه مدنیت می‌گوید که مجلس نمایندگان پس از دو سال بی‌توجهی و سکوت، اکنون خود را مکلف دانسته در قضایای مهم صلح و جنگ دخیل بسازد...

در روزهای اخیر رییس مجلس نمایندگان به عنوان نهاد قانون‌گذار به نحوی تریبون مخالفان نظام قرار گرفت و حمایت خود را از تشکیل حکومت موقت اعلام کرد. هرچند این موضع‌گیری با واکنش‌های گسترده همراه بود، اما اثرهای منفی آن به حجم نگرانی‌ها از بحران موجود افزود. پرسش اساسی این است که پارلمان به‌عنوان یک نهاد قانون‌گذار و ناظر بر

۳

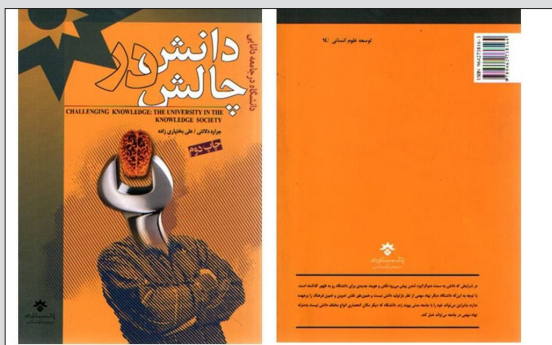
دیگر خواندنی‌ها در این شماره

نامیدی از قدرت بزرگ پناه به قدرت‌های کوچک

۳

بازنگری بر هویت «دانشگاه»

مروری بر کتاب دانش در چالش

جرارد دلانتی جامعه‌شناس انگلیسی و استاد جامعه‌شناسی و تفکر سیاسی و اجتماعی در دانشگاه ساکس است. او همچنین ویراستار مجله نظریه اجتماعی و از نظریه‌پردازان مشهور نظریه اجتماعی است. کتاب دانش در چالش از مهم‌ترین آثار این نویسنده است. او در این کتاب بر روی موضوعی دست گذاشته که کمتر در مورد آن بحث شده است. بن‌مایه این اثر، سیر تحول دانش و دانشگاه به موازات بروز تحولات مهم ساختاری و نهادی در جامعه بشری و ارزیابی...

۵

ارگ: اراده مردم، حفاظت از جمهوریت است

۲

عبدالله: گفتگوهای صلح هنوز وارد مرحله جدی نشده است

۲

کودتای میانمار؛ واشنگتن، نظامیان را تهدید به تحریم کرد

۷

وکیل جدید ترمپ: هدف محاکمه ترمپ، منع نامزدی او در آینده است

۷

اکثریت ناراضی!

همه فکر می‌کنند تخصص آنها سخت‌ترین و حساس‌ترین تخصص دنیاست و از قدرشناسی مردم شاکی هستند

۵

نرخ اشتراک در روزنامه

مدت	هزینه اشتراک
یک سال	۶۰۰۰ افغانی ادارات دولتی و خصوصی
شش ماه	۳۰۰۰ افغانی ادارات دولتی و خصوصی
یک سال	۲۰۰۰ دالر دفاتر و موسسات خارجی
شش ماه	۱۰۰۰ دالر دفاتر و موسسات خارجی
یک سال	۳۰۰۰ افغانی دانشجویان و خانواده‌ها

شرکت خدمات اینترنتی ضحاک تکنالوژی

- خدمات اینترنت از طریق بیسیم
- خدمات اینترنت از طریق کابل فایبر نوری
- خدمات اینترنت از طریق مایکروویف
- خدمات اینترنت از طریق وایست
- خدمات مکمل ای سی تی
- خدمات شبکه سازی
- خدمات دیتابیس

0786 873 535
sales@ztechisp.com
www.ztechisp.com

کمیسیون حقوق بشر: حمله بر غیرنظامیان مصداق آشکار جنایت جنگی است

● کمیسیون حقوق بشر می گوید که قتل‌های هدف‌مند و حمله بر هدف‌های غیرنظامی باید متوقف شود. استفاده از ماین جسیکی در مکان‌های عمومی و شهری، افزون بر افراد هدف، همواره سبب تلفات و خسارات بر افراد ملکی شده است. این کمیسیون اعلام کرده که حمله بر غیر نظامیان از مصداق‌های آشکار جنایت جنگی و جرایم ضد بشری است و عاملان چنین حمله‌هایی در هر زمان و مکانی تحت پیگرد قرار خواهند گرفت و پاسخگو خواهند بود. کمیسیون مستقل حقوق بشر هم‌چنان از نهادهای مسوول خواستار اقدام‌های موثر پیش‌گیرانه، شناسایی عاملان و برخورد قاطع، علان و قانونی با آن‌ها و تأمین عدالت برای قربانیان این حمله‌هاست.

۲

● سال دهم ● شماره ۶۹۵ ● چهارشنبه ۱۵ دلو ۱۳۹۹

رویدادها

madanyatdaily.com

مدنیت

عبدالله:

گفتگوهای صلح هنوز وارد مرحله جدی نشده است

● راه مدنیت: عبدالله عبدالله، رییس شورای عالی مصالحه ملی گفت که گفتگوهای صلح هنوز وارد مرحله جدی نشده تا در مورد آجندای اصلی مذاکره شود، اما آنچه واضح است، این‌که ما به صلح نیاز داریم.

آقای عبدالله روز سه‌شنبه (۱۴ دلو) در دیدار با شماری از فعالان حقوق زنان گفت که برای رسیدن به صلح باید متحد و یک‌پارچه باشیم. مطمئن باشید که هیچ تصمیمی گرفته نمی‌شود که در آن حقوق اساسی شهروندان و نقش آنان در تعیین سرنوشت‌شان نادیده گرفته شود.

او تأکید کرد که روند صلح افغانستان در کنار مذاکرات، نیازمند تلاش‌های گروهی در جامعه است و زنان می‌توانند در این روند نقش برجسته و فعال داشته باشند.

وی در این دیدار افزود که حقوق زنان از ارزش‌های مشترک ماست و همه تیم مذاکره‌کننده که شامل زنان، عالمان دین و مردان هستند، از آن دفاع

کرده‌اند و می‌کنند.

رییس شورای عالی مصالحه ملی می‌افزاید که زنان نصف نفوس کشور را تشکیل می‌دهند و نقش آنان در روند صلح مهم و تعیین‌کننده است.

دفاع کردند. در این دیدار فعالان حقوق زنان دیدگاه‌شان را پیرامون مذاکرات صلح و ختم جنگ در کشور با رییس شورای عالی مصالحه ملی در میان گذاشته، افزودند: «ما ظرفیت‌ها و کادری داریم که می‌توانند در پروسه صلح نقش مهمی را ایفا کنند.» در ادامه این فعالان از شایعات موجود درباره حکومت موقت ابراز نگرانی کرده و از آقای عبدالله خواستند تا در این باره معلومات دهد. آنان تأکید کردند که صدای شهروندان به ویژه زنان، در روند گفتگوهای صلح شنیده شود و خواست‌های برحق‌شان در میز مذاکرات مد نظر گرفته شود.

این در حالی‌ست که از آغاز دور دوم مذاکرات هیات‌های دوطرف در دوحه پایتخت قطر بیش از سه هفته سپری می‌شود، اما مذاکرات نتیجه‌ی در پی نداشته است.

همچنین آقای عبدالله به زنان اطمینان داد که هیات مذاکره‌کننده دولت، یک‌صدا در مذاکرات صلح از حقوق اساسی شهروندان به ویژه زنان

ارگ:

اراده مردم، حفاظت از جمهوریت است

به یک بحث داغ در رسانه‌ها مبدل شده، اما اعضای هیات مذاکره‌کننده دولت روز یک‌شنبه (۱۲ دلو) در نشست خبری گفته بودند که گروه طالبان در میز مذاکرات، از موضوع حکومت موقت یاد نکرده و اگر در بیرون از مذاکرات مطرح کرده‌اند، جنبه تبلیغاتی دارد. اگر این گروه حرف و طرحی دارد باید در میز مذاکره شریک سازند.

آنها در این نشست افزودند که در شرایط فعلی، بحث حکومت موقت مطرح نیست و مینا برای این هیات، اظهارات رسمی اعضای طالبان در میز مذاکره می‌باشد. در عین حال، امرالله صالح، معاون نخست ریاست‌جمهوری روز گذشته در صفحه رسمی فیس‌بوک خود نوشته بود: «در این روزها نوشته‌هایی در میان جامعه دست‌به‌دست می‌شود که از نشانی مبهم و بی‌نشان پخش شده و اسم آن را گذاشته‌اند راه صلح و حکومت شراکتی صلح. من این نوشته را که از آن بوی لابی تروریست‌ها به مشام می‌رسد، خواندم. این به اصطلاح طرح که تمدادی را ذوق‌زده ساخته است، چیزی به جز از یک پروژه تفرقه و تضعیف افغانستان نیست.»

اخیرا هیات‌هایی گروه طالبان در سفرشان به مسکو و تهران در مورد ایجاد یک حکومت جدید اسلامی در نتیجه مذاکرات صلح سخن گفته‌اند.

شیرمحمد عباس استانکزی، عضو هیات مذاکره‌کننده گروه طالبان در یک نشست خبری در مسکو گفته بود که حکومت محمداشرف غنی، رییس‌جمهوری کشور او علاوه کرد که بود اگر آقای غنی استعفا

دهد، طالبان نیز حاضر است که برای یک حکومت جدید مذاکره کند. در روزهای اخیر طرح حکومت موقت نیز

● مدنیت: دواخانه مینه‌پال، معاون سخنگوی ریاست‌جمهوری گفته که عزم و اراده مردم برای حفاظت از نظام کنونی جمهوری اسلامی، واضح است. مردم به غیر از نظام جمهوری، هیچ نظام دیگری را قبول ندارند.

آقای مینه‌پال روز سه‌شنبه (۱۴ دلو) در صفحه توئیترش نوشته که هدف آشکار ملت این است که حکومت در روشنایی احکام قانون اساسی تا زمان تعیین‌شده فعالیت کند.

او در ادامه تأیید کرد که این وظیفه قانونی رییس‌جمهور است که قدرت را از طریق انتخابات به جانشینش واگذار کند.

از سویی هم، رحمت‌الله اندر، سخنگوی دفتر شورای امنیت ملی نیز در توئیترش نوشته که توافق‌نامه صلح دوحه میان امریکا و گروه طالبان اساس مطلق برای حل همه مسایل بین‌افغانی نیست. آقای اندر در ادامه تصریح کرد که طالبان پیش از تبصره در باره میکانیزم نظام، مسوول ریختن خون مردمند. این صحبت‌ها در حالی مطرح می‌شود که

که بر اساس توافق‌نامه میان امریکا و طالبان که در ۲۹ ماه فروری سال گذشته میلادی امضا شد، حکومت فعلی افغانستان در آینده باید لغو شود.

توافق‌نامه صلح دوحه در ۲۹ فروری سال گذشته میلادی میان امریکا و گروه طالبان امضا شد. در این توافق‌نامه طالبان تعهد کرده بود که تمام نیروهایش را تا اول ماه می سال جاری از افغانستان خارج کند.

همچنین گروه طالبان در این توافق‌نامه متعهد شده که رابطه‌اش را با گروه‌های تروریستی از جمله شبکه القاعده قطع و از خاک افغانستان علیه منافع امریکا استفاده نکنند. اما وزارت خزانه‌داری امریکا با نشر گزارشی گفته که گروه طالبان و القاعده «متحدان نزدیک» باقی مانده‌اند و القاعده «زیر پوشش حفاظتی طالبان قوی‌تر شده» و به فعالیت‌هایش ادامه می‌دهد.

این وزارت در گزارشی به بازرس پنتاگون در خصوص مبارزه با تأمین غیرقانونی مالی تروریزم، اعلام کرده بود القاعده در افغانستان با کمک طالبان قدرت گرفته است.

با این حال، یک هیات طالبان به رهبری ملا عبدالغنی برادر، معاون سیاسی گروه طالبان هفته پیش به ایران رفت و روز یک‌شنبه هفته جاری با محمدجواد ظریف، وزیر خارجه ایران ملاقات کرد. در این دیدار آقای ظریف از تشکیل یک حکومت همه‌شمول با حضور تمامی اقوام و گروه‌های سیاسی افغانستان، حمایت کرد.

دستگیر شدن یک شبکه ۱۱ نفری از استخبارات طالبان در هرات

● راه مدنیت: سید وحید قتالی، والی ولایت هرات می گوید که یک شبکه ۱۱ نفری تروریستان حرفه‌ی از اعضای استخبارات گروه طالبان در این ولایت از سوی نیروهای ریاست عمومی امنیت هرات بازداشت شدند.

آقای قتالی روز سه‌شنبه (۱۴ دلو) در یک نشست خبری گفت که افراد بازداشت شده اعضای بخش استخبارات گروه طالبان بودند و در چندین مورد ترور، جابه‌جایی ماین‌های مقناطیسی و حمله بر سربازان و پوسته‌های امنیتی پولیس نقش داشتند.

وی تصریح کرد که این گروه قصد داشتند تا شش حمله تروریستی دیگر را هم در طی روزهای پیش‌رو علیه مردم و نیروهای امنیتی انجام دهند، اما پیش از رسیدن هدف، بازداشت شدند. بر اساس معلومات مقام‌های محلی هرات، اعضای این شبکه در ۱۱ رویداد تروریستی، به‌شمول حمله بر کنسول‌گری ایالات متحده امریکا در هرات دست دارند.

حمله گروه طالبان به کنسول‌گری امریکا در شهر هرات به تاریخ (۲۲ سنبله) سال ۱۳۹۲ خورشیدی انجام شد. این حمله دست‌کم دو کشته و ۱۸ زخمی بر جا گذاشت. هر دو قربانی این حمله افغان بودند.

همچنان در این حمله پنج‌تن از مهاجمان نیز در جریان درگیری با نیروهای امنیتی کشته شدند. سفارت امریکا در کابل در آن زمان نیز در توئیتر خود از سلامت همه کارکنان کنسول‌گری هرات خبر داد.

همچنین مسوولان محلی هرات می‌گویند که از نزد این افراد مقداری جنگ‌افزار، بمب‌های دستی، تفنگ‌چه و کلانشینکوف‌های خفه‌کن‌دار، ماین‌های مغناطیسی، بمب‌های دست‌ساز، فیوزهای انفجاردهنده، ماین‌های ریموت کنترل، مواد انفجاری با قدرت تخریبی زیاد، و مهمات به‌دست آمده است.

آقای قتالی در این نشست خبری اطمینان داد که نیروهای امنیتی با هر پدیده‌ی که ثبات، امنیت و نظم این ولایت را برهم بزند مبارزه می‌کنند. این در حالی‌ست که پیش از این، اعضای یک هیات مجلس نمایندگان مدعی شدند که در هرات ۱۶۸ گروه تروریستی فعالیت دارد و از این میان ۲۲ گروه بسیار خطرناک هستند و از سوی کشورهای همسایه پشتیبانی می‌شوند.

تولید جوجه مرغ گوشتی

در بلخ افزایش یافته است

● راه مدنیت: فواد احمدی، سخنگوی وزارت صنعت و تجارت گفت که میزان تولید کارخانه‌های جوجه‌مرغ در ولایت بلخ افزایش یافته است. این کارخانه‌ها ماهانه ۵۰۰ هزار جوجه‌مرغ گوشتی تولید می‌کنند. آقای احمدی روز سه‌شنبه (۱۴ دلو) گفت که در حال حاضر پنج کارخانه تولیدی جوجه‌مرغ در ولایت بلخ فعالیت دارد.

به گفته وی، شماری از این کارخانه‌ها از هشت سال به این‌سو با سرمایه‌های مختلف در ولایت بلخ فعالیت دارند. سخنگوی وزارت صنعت و تجارت تأکید کرد که کارخانه‌های تولیدی جوجه‌مرغ گوشتی در ولایت بلخ، تخم‌های مورد نیازشان را جهت تولید جوجه‌مرغ از کشورهای ایران، پاکستان و اوزبیکستان وارد می‌کنند.

طبق معلومات او، این کارخانه‌ها روزانه ۴۰ تن گوشت مرغ را به بازارهای بلخ و ولایات هم‌جوار عرضه و به فروش می‌رسانند.

آقای احمدی علاوه کرد که بنابر آمارها، افغانستان در تولید گوشت و تخم‌مرغ به خودکفایی نزدیک شده و واردات این اقلام نسبت به سال‌های گذشته کاهش چشم‌گیری داشته است.

افغانستان در دو دهه گذشته با کمک‌های مالی جامعه جهانی، دولت و سرمایه‌گذاری خصوصی حدود ده‌هزار فارم مرغ‌داری به فعالیت آغاز نموده‌اند. هنوز با توجه به نیاز روزافزون مصرف گوشت و تخم مرغ در کشور می‌توان گفت که تولید گوشت و تخم داخلی پاسخ‌گوی نیاز مصرف داخلی نیست.

براساس گزارش در حال حاضر برای بیشتر از ۸۱۰۴۱ تن از هموطنان ما در این سکتور زمینه اشتغال فراهم گردیده است و همچنان بیشتر از ۱۰۵۰۰۰ تن از هموطنان ما به شکل غیر مستقیم در این سکتور مشغول فعالیت هستند.***

فعال شدن نخستین کارخانه پروسس و بسته‌بندی برنج در لغمان

نورستان و کابل نیز عرضه خواهد کرد. ولایت لغمان در شرق کشور موقعیت دارد و براساس معلومات وزارت زراعت، آبیاری و مال‌داری، یکی از ولایت‌هایی است که در آن برنج به پیمانۀ زیاد کاشت و تولید می‌شود. براساس معلومات وزارت زراعت، حاصلات برنج لغمان در سال جاری خورشیدی به ۱۵ هزار تن رسیده است. وزارت زراعت ماه گذشته اعلام کرده بود که گزارش این وزارت همراه با اداره ملی احصاییه و معلومات کشور نشان می‌دهد کاشت و برداشت برنج در سال ۱۳۹۹ خورشیدی در مقایسه با سال گذشته، حدود ۱۵ درصد افزایش یافته است.

براساس گفته‌های این وزارت، حاصلات برنج در سال جاری به ۴۴۰ هزار متریک تن رسیده است، درحالی که سال گذشته در مجموع ۳۸۳ هزار متریک تن برنج در کشور تولید شده بود. امسال در تناسب به سال گذشته ۵۷ هزار تن برنج بیشتر برنج تولید شده است.***

وی همچنان گفته که این کارخانه ظرفیت پروسس و بسته‌بندی ۷۵ تن برنج در یک شبانه‌روز را دارا می‌باشد. طبق معلومات آقای احمدی، این کارخانه

۳۰ تن از باشندگان ولایت لغمان را دارای شغل کرده است. همچنین او تأکید کرد که این کارخانه محصولاتش را به ولایت‌های کنر، ننگرهار،

● راه مدنیت: فواداحمدی، سخنگوی وزارت صنعت و تجارت کشور می‌گوید که نخستین کارخانه پروسس و بسته‌بندی برنج در ولایت لغمان به فعالیت آغاز کرده

است. آقای احمدی روز سه‌شنبه (۱۴ دلو) به روزنامه راه مدنیت گفت که که این کارخانه با سرمایه ۷۰۰ هزار دالر امریکایی در چهار جریب زمین فعال شده است.

سرور دانش، معاون دوم ریاست‌جمهوری می‌گوید وقت آن است که قضیه بهسود و تنش‌های ایجاد شده به صورت اساسی و ریشه‌یی حل گردد تا مردم منطقه از نگرانی‌ها و آسیب‌های پیاپی مصون شوند. آقای دانش روز سه‌شنبه (۱۴ دلو) در پیوند به اعزام هیات با صلاحیت دولتی برای بررسی حادثه بهسود، از بزرگان، شخصیت‌های سیاسی، علما، منتقدان و همه مردم در منطقه خواسته است که با خویشتن‌داری کامل با این هیات همکاری کنند. او افزوده است که دولت نسبت به تامین امنیت بزرگراه‌ها و مناطق هزاره‌جات به ویژه بزرگراه میدان-جلریز-بهسود متعهد و مکلف است و برای تحقق این هدف از همه تلاش و کوشش خود کار خواهد گرفت.

تقابل شکننده دو قوا؛ هم‌نوایی با مخالفان مردم‌سالاری «در موجودیت طالبان، حفظ دست آوردها ناممکن است»

سید مهدی حسینی گزارشگر

در روزهای اخیر رییس مجلس نمایندگان به عنوان نهاد قانون‌گذار به نحوی تریبون مخالفان نظام قرار گرفت و حمایت خود را از تشکیل حکومت موقت اعلام کرد. هرچند این موضع‌گیری با واکنش‌های گسترده همراه بود، اما اثرهای منفی آن به حجم نگرانی‌ها از بحران موجود افزود.

پرسش اساسی این است که پارلمان به‌عنوان یک نهاد قانون‌گذار و ناظر بر اعمال حکومت، چه نقشی در قضایای ملی ایفا کرده و نحوه همکاری میان قوای مقننه و اجراییه در چه سطحی برقرار است؟ عبدالستار حسینی؛ عضو مجلس نمایندگان در گفتگو با روزنامه راه مدنیته می‌گوید که مجلس نمایندگان پس از دو سال بی‌توجهی و سکوت، اکنون خود را مکلف دانسته در قضایای مهم صلح و جنگ دخیل بسازد.

به تصریح این عضو مجلس نمایندگان، اعضای مجلس به‌عنوان نمایندگان مردم، از توافق‌نامه امریکا و طالبان هیچ‌گونه آگاهی ندارند و طرف‌های دخیل در روند صلح، همواره تلاش کرده نمایندگان مردم را در ابهام نگه دارند. بنابراین، مجلس حالا مصمم شده که در قضایای ملی نقش اساسی داشته باشد.

به گفته این عضو پارلمان، مجلس هیچ‌گاهی در تقابل با حکومت قرار نگرفته، اما این حکومت است که با خودکامگی قوه مقننه را تحت تاثیر قرار می‌دهد که گویا وکلای مجلس، کارمندان حکومت اند.

هم‌زمان با این جنجال‌های داخلی و بحث بازنگری در توافق‌نامه ترمپ و طالبان، چهار مقام ناتو به رسانه‌های غربی گفته‌اند شرایطی که برای خروج نیروهای امریکایی گذاشته شده بود، رعایت نشده و تا آخر ماه اپریل سال جاری، قرار نیست این نیروها از افغانستان خارج شوند. مقام‌های ناتو و امریکایی

همچنان تاکید کرده‌اند که عواقب یک خروج شتابزده مورد سنجش قرار گرفته و استراتژی خروج محاسبه شده خواهد بود.

خبرگزاری رویترز به نقل از اوانا لونسکو؛ سخنگوی ناتو نوشته که این نیروها بیشتر از حد لازم در افغانستان حضور نخواهند داشت، اما حضور و خروج این نیروها مشروط به وضعیت افغانستان خواهد بود.

بر اساس آمار مقام‌های ناتو، هم‌اکنون ده‌هزار نیروی خارجی به‌شمول نیروهای امریکایی حضور دارند و منابعی از ناتو هم در این زمینه افزوده که قرار نیست این شمار تا ماه می کم شود و بعد از آن، این‌که چه اتفاقی می‌افتد، مشخص نیست.

گفتگوهای مستقیم دولت و گروه طالبان از دوازدهم ماه سپتامبر سال ۲۰۲۰ در دوحه برگزار شد. با این‌که حدود شش ماه از این گفتگوها می‌گذرد، اما دوطرف به نتیجه مطلوب دست نیافته‌اند.

با وجود گشودن باب گفتگوها اما در سایه آن، گراف خشونت‌ها از سوی طالبان بلند رفته است. علت بنیادی بلند رفتن خشونت‌ها به این برمی‌گردد که به گفته آگاهان امور، دولت ترمپ به‌منظور خروج نیروهای خود از افغانستان به گونه شتابزده توافق‌نامه صلح با طالبان را امضا کرد. بر اساس تحلیل‌ها، این توافق به هدف خروج بود نه کاهش خشونت‌ها در کشور و ثبات دایمی برای افغانستان. شماری از آگاهان معتقدند که دیگر ظرفیت حضور

برای نیروهای ناتو به‌شمول نیروهای خارجی در افغانستان باقی نمانده است.

جاوید کوهستانی؛ آگاه امور به روزنامه راه مدنیته گفت که به تناسب شکاف‌های عمیق اجتماعی و سیاسی که پس از دونالد ترمپ در امریکا وجود دارد، بایدن تاکنون در سیاست خارجی خود به گونه واضح در قبال افغانستان اشاره نداشته است. به‌همین منظور دیده می‌شود که ظرفیت حضور برای امریکایی‌ها باقی نمانده و نمی‌خواهد که با افزایش نیرو، خود را با وضعیت موجود بیشتر درگیر سازد.

این آگاه نظامی با اشاره به این‌که دست‌آوردهای افغانستان در حال از دست رفتن است، تاکید کرد وقتی امریکایی‌ها و ناتو قادر به افزایش نیروها در این کشور نباشند، در موجودیت طالبان، حفظ دست‌آوردها ناممکن است.

کوهستانی معلوماتی را ارائه کرد که طرف‌های جنگ و صلح افغانستان بر سر ایجاد یک حکومت مشترک سه‌ساله تلاش دارند و در چارچوب این حکومت، نیروهای داخلی و بیرونی قدرت سهیم و بعد از سه سال، انتخابات برگزار شود تا بر سر

خارجی تا سه‌سال آینده مطرح است، تا زمان برگزاری انتخابات طی سه‌سال آینده. تا این‌که انتقال قدرت در بخش‌های ملکی

جاوید کوهستانی؛ آگاه

امور به روزنامه راه مدنیته

گفت که به تناسب

شکاف‌های عمیق اجتماعی و

سیاسی که پس از دونالد

ترمپ در امریکا وجود دارد،

بایدن تاکنون در سیاست

خارجی خود به گونه واضح

در قبال افغانستان اشاره

نداشته است.

و نظامی ادغام و ساختارها مشترک شود، بخشی از نیروهای خارجی برای نظارت از وضعیت هستند.»

مسایل کشور به نتیجه برسند که البته، برابند این حکومت و نتیجه انتخابات با حضور نظامی خارجی بهای سنگینی هم به مردم افغانستان و هم به خود خارجی‌ها خواهد داشت.

او معتقد است با وجود نبود ظرفیت برای حضور

این موضوع هر چند در

رسانه‌های بین‌المللی بازتاب

گسترده یافت، اما وزارت

خارجی ایران اعلام کرده که

دولت ایران در دیدار با

هیات طالبان چنین خواستی

را مطرح نکرده است.

در این ارتباط، امرالله صالح؛

معاون اول ریاست‌جمهوری

نوشت که راه صلح و

حکومت شراکتی صلح از

نشانی مبهم نشر و پخش

می‌شود، چیزی که جز

پروژه‌یی برای ایجاد تفرقه و

تضعیف افغانستان نیست.

بیشتر امریکایی‌ها در افغانستان، بخشی از نیروهای خارجی تا عملی شدن حکومت مشترک برای نظارت از وضعیت باقی خواهند بود. «البته حضور نیروهای

یادداشت

نامیدی از قدرت بزرگ پناه به قدرت‌های کوچک

محمد هادی ابراهیمی

در بیست و دوم جنوری سال روان، دولت تازه امریکا اعلام داشت توافق‌نامه‌یی که میان طالبان و دولت ترمپ منعقد شده را بازنگری می‌کند. همین‌طور آنتونی بلینکن، وزیر پیشنهادهی بایدن برای وزارت خارجه امریکا نیز گفته که وزارت خارجه این کشور، در حال بازنگری توافق‌نامه طالبان و امریکاست.

این تصمیم بایدن برگرفته از سیاست کلی دموکرات‌ها در قبال نقش امریکا به‌عنوان هژمون و ژاندارم جهانی است. دموکرات‌ها بیشتر از آنکه به مصارف مالی جنگ‌ها بیندیشند، به پرستیژ و جایگاه امریکا در جهان احترام می‌گذارند و نمی‌خواهند خروج امریکا از افغانستان، باعث ایجاد کشمکش در افغانستان و لطمه زدن به اعتبار امریکا شود.

آنچه دموکرات‌ها و بایدن از آن هراس دارند، تبدیل شدن افغانستان به ویتنام دوم برای امریکا و همین‌طور به پایگاه تروریسم بین‌المللی است. لازم به یادآوری است که دولت بایدن حتی حق دارد توافق‌نامه طالبان و دولت ترمپ را ملغی و باطل اعلام کرده و به مواد آن پایبند نماند، چراکه این توافق‌نامه، توافق میان دولت و گروه طالبان می‌باشد و اعتبار آن وابسته به دولت ترمپ است نه حکومت امریکا.

این توافق‌نامه مسیر کنگره را پشت سر گذاشته و به همین جهت از حیثیت حقوقی بالایی برخوردار نیست و هر دولتی می‌تواند این توافق‌نامه را ملغی و باطل اعلام کرده و به مواد آن پایبند نماند.

به همین جهت، اعلام دولت بایدن در مورد بازنگری توافق‌نامه و توانایی این دولت در ملغی و باطل کردن آن، باعث ایجاد هراس در جناح طالبان شده است.

سیاست دولت ترمپ و کارکرد زلمی خلیل‌زاد، هر نتیجه احتمالی داشته باشد، یک نتیجه قطعی دارد و آن هم پیروزی نسبی طالبان در دو سال گذشته به دلیل حاتم‌بخشی ترمپ و خلیل‌زاد است. ترمپ که نگاهی ابزار و کمپانی به مساله صلح در افغانستان داشت و دنبال این بود که هرچه زودتر به وعده‌های کمپانی انتخاباتی‌اش عمل کرده و نیروهای امریکایی را از افغانستان بیرون بکشد، هر امتیازی که طالبان می‌خواستند در خدمت‌شان قرار داد. طالبان با سیاست‌های اشتباه زلمی خلیل‌زاد، از یک گروه تروریستی، به یک گروه مشروع بدل شد و با امریکا سر میز مذاکره و توافق نشستند.

گروه طالبان توانستند با فشارهای زلمی خلیل‌زاد بر دولت افغانستان، پنج‌هزار نیروی جنگی خودشان را از زندان آزاد کرده و به ماشین جنگی خود قوت بخشند. همین‌طور توانستند تبدیل به طرف مذاکره برای امریکا شده و با این جایگاه خود، از مشروعیت نسبی برخوردار شوند و بتوانند به‌عنوان یک جناح سیاسی، در کشورهای منطقه به سفر بپردازند.

با روی کار آمدن بایدن، دوران خوب طالبان رو به پایان می‌رود و طالبان نیز این خطر را احساس کرده‌اند که دولت بایدن، نه مانند ترمپ قصد فرار شتابزده از افغانستان دارد و نه هم از مذاکرات صلح به‌عنوان تکت انتخاباتی استفاده می‌کند، بل این دولت هم به پرستیژ امریکا توجه دارد و هم به دلیل نزدیکی با ناتو، میل چندانی به خروج سریع و شتابزده از افغانستان ندارد.

همین احساس خطر باعث شده که طالبان، اقدام به سفرهای منطقه‌یی کنند. سفرهای منطقه‌یی طالبان بدین خاطر است که آنان از ناحیه دولت جدید امریکا احساس خطر کرده‌اند و گمان می‌کنند حمایت امریکا را از دست خواهند داد. همیشه وقتی پای قدرت بزرگ از میدان کوتاه می‌شود، قدرت‌های کوچک پا به عرصه میدان می‌گذارند.

این رفتار طالبان، رفتاری تازه نیست. طالبان همواره چنین بوده‌اند. گویا این گروه همیشه باید تحت چتر حمایت یک دولت خارجی باشند، آن دولت خارجی می‌تواند امریکا باشد، یا هر کشور همسایه و ذی‌نفع دیگری. شبیه همین رفتار طالبان، در سال ۲۰۱۸، وقتی ترمپ به دلیل کشته شدن یک نظامی امریکایی مذاکره با طالبان را مرده اعلام کرد، دیده شد.

پس از توییت ترمپ مبنی بر مردن مذاکره با طالبان، این گروه بلافاصله سفرهای منطقه‌یی خود به ایران، پاکستان و روسیه را آغاز کردند. طالبان در سال ۲۰۱۸ همان کاری را انجام دادند که اکنون انجام می‌دهند و آن هم پناه بردن به قدرت‌های کوچک هنگام هراس از دست دادن حمایت قدرت بزرگ یعنی امریکاست.

چنین رفتارهای طالبان، مخصوص به دو سال گذشته و روند صلح نیست، طالبان حتی در زمان حاکمیت خود هم همین‌گونه رفتار می‌کردند. زمانی که در سال‌های ۱۹۹۸ و به حمایت شرکت نفتی یونیکال، طالبان در نزدیکی ارتباط رسمی با امریکا بودند، ارتباط و فرمان‌برداری خود را از پاکستان کم کردند.

وقتی گزینه امریکا و به رسمیت شناخته شدن از سوی سازمان ملل متحد برای طالبان مطرح شده بود، طالبان دیگر بسان گذشته از پاکستان حرف‌شنوی نداشتند. در همان سال‌ها بود که طالبان درخواست پاکستان مبنی بر بازشناختن خط دیورند به‌عنوان مرز رسمی را رد کردند و مدعی شدند تا زمانی که از سوی سازمان ملل متحد به رسمیت شناخته نشوند، چنین نخواهند کرد.

البته سرپیچی طالبان از پاکستان به این حد محدود نماند، بل طالبان در قبال کاروان‌های تجاری پاکستان خواستار مالیات شدند. ملا محمد غوث، یکی از بنیان‌گذاران طالبان و وزیر امور خارجه طالبان، به مقامات پاکستانی در مورد کالاهای مخصوص افغانستان و صادرات آن، قیودی وضع کرد. از این رو، هم‌زمان با نزدیک شدن طالبان به امریکا، طالبان از حامی همیشگی خود پاکستان نیز دور شدند.

با توجه به تاریخ طالبان، به‌خوبی می‌توان درک کرد که این گروه

بزرگترین اقتصاد جهان در آستانه تغییر

• نازنین خلیلی پور

پس از انتخابات ریاست جمهوری آمریکا یک تغییر بنیادی در آرایش سیاسی بزرگترین اقتصاد جهان به وجود آمده است. با استقرار رییس جمهور دموکرات و دو مجلس هم‌سو با آن (سنا و مجلس نمایندگان دموکرات) زمینه برای تحقق شعارهای حزب آبی در ایالات متحده فراهم شده است. یکی از وعده‌های مهم این طیف سیاسی، اجرای بزرگترین برنامه سرمایه‌گذاری زیرساختی در تاریخ این کشور و به تبع آن جهان است.

این برنامه هم در زیرساخت‌های عمرانی سرمایه‌گذاری خواهد کرد و هم به تشویق و تزریق منابع به حوزه انرژی‌های پاک و نوین متمرکز خواهد شد. برآورد می‌شود که اندازه این برنامه محرک اقتصادی به حدود ۲ تریلیون دالر بالغ شود.

از سوی دیگر، زرمه‌هایی وجود دارد که دموکرات‌ها قصد دارند ارزش چک‌های ۶۰۰ دالری کمک‌کروناوی ارسالی به خانوارها را به ۲۰۰۰ دالر افزایش دهند. اکثر بانک‌های سرمایه‌گذاری پیش‌بینی کرده‌اند که این برنامه‌های حمایتی تا یک تریلیون دالر هزینه اضافی در سال ۲۰۲۱ برای دولت آمریکا دربر داشته باشد.

با توجه به گرایش عمده فعلی مبنی بر تامین منابع این کسری‌ها از محل فروش اوراق قرضه از یک سو و حضور بانک مرکزی در سمت خرید از سوی دیگر، انتظار می‌رود که اجرای برنامه‌های اقتصادی حزب آبی در سال ۲۰۲۱ پیام‌آور تداوم رونق نسبی کنونی در بازارهای مالی و کالایی جهان با چاشنی کاهش ارزش دالر و رشد موقت فعالیت‌های اقتصادی باشد؛ شرایطی که از این زاویه برای اقتصادهای صادرکننده نظیر ایران و شرکت‌های بورس آن به جهت پشتیبانی از نرخ‌های بالای فعلی کامودیتی‌ها و مواد خام کماکان نوید بخش تلقی می‌شود.

خراسان بزرگ

خراسان از معروف‌ترین آثار غبار به شمار می‌رود که وی پیرامون سرزمین خراسان بزرگ نوشته است. غبار در این رساله، از خراسان بزرگ نام می‌برد و مرزهای آن را، از شمال به مرو، از جنوب به سیستان، از شرق به کابل و از غرب به نیشابور ترسیم می‌کند.

«محمد آصف گلزاد»، محقق و پژوهشگر در مقدمه این اثر آورده است: آفتاب هرگز نمی‌میرد و خراسان یا کشور آفتاب نیز با اینکه بارها از سوی تاراجگران و تاجران خون، آتش و دود، در معرض تهاجم قرار گرفت، اما هر بار از زیر خاکستر حوادث قامت افراشته و چون دژی استوار بر بلندای تاریخ و فرهنگ خود را تثبیت کرد. پس باید پذیرفت که نام «خراسان» یا سرزمین خورشید با واژه‌های «کیمیا» و «عنقا» گره خورده و جاودانه ماندگار است.

در این کتاب، غبار پیرامون نام، ریشه و جغرافیای تاریخی خراسان بزرگ و خراسان خاص، مطالب مهمی را بیان کرده است.

به باور غبار، هرات در این میان، جایگاهی چون «مروارید خراسان» را داراست.

تاریخ شمار امروز: سالیاد میر غلام محمد غبار

- شانزده دلو برابر است با چهل و سومین سالگرد درگذشت میرغلام محمد غبار، سیاست‌مدار، مورخ و نویسنده نام‌دار کشور که در سال ۱۳۵۶ خورشیدی در شهر برلین آلمان درگذشت و در تاریخ ۲۲ دلو در کابل به خاک سپرده شد. میرغلام محمد غبار فرزند میرمحبوب خان در سال ۱۲۷۶ خورشیدی در «دروازه لاهوری» شهر کابل زاده شد.
- ایام نوجوانی غبار، با نهضت مشروطه اول، انتشار نشریه سراج الاخبار و آغاز نهضت استقلال خواهی در دوره امان‌الله خان همراه بود. آقای غبار از چهره‌های برجسته روشنفکری در چند دهه اخیر بوده است که بیشتر عمر خود را در راه ایجاد فضای باز سیاسی سپری کرد.

مدیت

madanyatdaily.com

فرهنگ

۴ • سال دهم • شماره ۶۹۵ • چهارشنبه ۱۵ دلو ۱۳۹۹

مرد تاریخی افغانستان

- در سال ۱۳۲۸ خورشیدی، دوره هفتم انتخابات شورای ملی در کابل بر گزار شد. غلام محمد غبار، در این دوره به نمایندگی از طرف مردم کابل به شورای ملی راه یافت. وی در شورای ملی به همراه شمار دیگری از روشنفکران، حزبی را به نام وطن تشکیل داد.

• تهیه و گردآوری: نجمه رسا

• میرغلام محمد غبار زاده کابل بود. شهری که دهه‌هاست که تغییر و تبدیل سیاسی و اجتماعی را تجربه کرده و همچنان نیز بر این مسیر پیش می‌رود.

دوران جوانی غبار مصادف با زمانی بود که افغانستان آرام آرام نشان می‌داد که وارد مقدمات یک تحول اجتماعی شده است. سال‌های پرآشوب اوج‌گیری جنبش استقلال‌خواهی و مشروطیت، احراز استقلال و نهضت امانی.

در کابل روزنامه منتشر می‌شد، کتابخانه‌های شخصی شکل می‌گرفت و حلقه‌های مری و غیرمریی روشنفکری خود را نشان می‌داد.

بیشتر اعضای خانواده غبار، کارمندان ارشد دولتی بودند و خود وی نیز از دوران جوانی جزو کارمندان دولت شد. بیشتر اعضای خانواده غلام محمد غبار، کارمندان ارشد دولتی بودند و خود وی نیز از دوران جوانی جزو کارمندان دولت شد. اواخر پادشاهی امیر حبیب‌الله خان بود که غبار به جنبش جوانان افغان پیوست. او هم‌زمان به مطالعه در تاریخ و مسایل اجتماعی پرداخت و هنوز چند سالی نگذشته بود که یکی از صاحب‌نظران مطرح افغانستان در زمینه تاریخ شد.

اولین کار دولتی آقای غبار، کارمند گمرک در سال ۱۲۹۶ خورشیدی بود و دو سال بعد هم کارمند «کوتوالی کابل» شد. در ۹ قوس ۱۲۹۹ خورشیدی، غلام محمد غبار، نشریه «ستاره افغان» در جبل السراج کابل منتشر کرد. در سال ۱۳۰۰ خورشیدی که شجاع الدوله حاکم هرات شد، غبار در همکاری با وی، یکی از اعضای ارشد ریاست تنظیمه هرات بود.

• محمد انس خان وزیر

اطلاعات دولت وقت،

غبار را رسماً به

وزارت اطلاعات خواست

تا در حدود چهل جلدی

را که غبار به‌دست

آورده بود (حشمت خلیل

غبار این نسخه‌ها را در

جریان چاپ کتاب طبق

قرارداد فوق‌الذکر از

مطبعه گرفته بود) پس

بگیرند.

نماینده بازرگانی دولت امان‌الله خان در مسکو شد و در همان سال به همراه نادرخان که سفیر افغانستان در فرانسه شده بود به آن کشور رفت و به عنوان منشی سفارت مدتی را در آنجا سپری کرد و در سال ۱۳۱۰ سر منشی سفارت افغانستان در برلین شد.

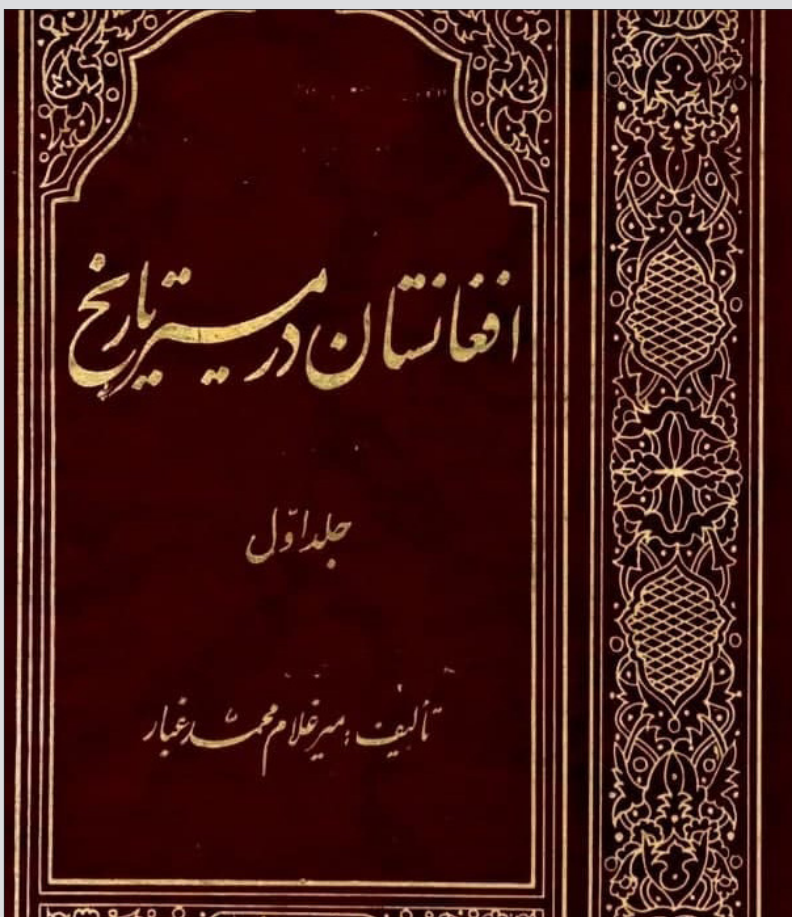
غبار از بنیانگذاران انجمن ادبی کابل بود که به همراه کسانی چون محمدانور بسمل، قاری عبدالله، عبدالحق بیتاب، سرور گویا، عبدالعلی مستغنی و تعدادی دیگر این انجمن را بنیاد گذاشت.

یکی از فعالیت‌های مهم انجمن ادبی نشر مجله کابل بود که ارگان نشراتی انجمن نیز محسوب می‌شد. غبار یکی از نویسندگان پرکار این مجله بود و از همان شماره‌های اولیه سلسله مقالاتی را به نام «افغانستان و نگاهی به تاریخ آن» می‌نوشت.

مبارزه و زندان

هنوز یک سال بیشتر از تاسیس انجمن ادبی کابل نگذشته

بود که نادر خان فعالیت‌های غبار و یارانش را تاب نیاورد و او را به همراه تعدادی دیگر از روشنفکران در سال ۱۳۱۱ به دلایل سیاسی بازداشت کرد. غبار به همراه سرور گویا، عبدالغفارخان سرحددار، محمد ابراهیم صفا، عبدالعزیزخان قندهاری و چند نفر دیگر، به مدت چهار سال زندانی شد. این افراد، در یکی از کاروان‌سراهای تجارتهی زندانی شدند که به علت پر بودن زندان‌های کابل، به زندان تبدیل شده بود و به «سرای موتی» معروف شده بود. او بعد از سپری کردن زندان به فراه و سپس به قندهار تبعید شد.

غبار در سال ۱۳۱۸ در حالیکه در قندهار در تبعید بسر می‌برد، کتاب «احمدشاه بابا» را تالیف کرد و در سال ۱۳۲۰ بعد از بازگشت به کابل، به عضویت انجمن تاریخ در آمد و بعد از آن مدتی مدیرمسئول روزنامه انیس شد.

او در سال ۱۳۳۹ خورشیدی بعد از سپری کردن زندان، مدتی مشاور ریاست مطبوعات بود و بعد از آن به فعالیت‌های نویسندگی روی آورد و تا سال‌های واپسین حیات خود، آثار زیادی را تالیف کرد.

در سال ۱۳۲۸ خورشیدی، دوره هفتم انتخابات شورای ملی در کابل بر گزار شد. غلام محمد غبار، در این دوره به نمایندگی از طرف مردم کابل به شورای ملی راه یافت. وی در شورای ملی به همراه شمار دیگری از روشنفکران، حزبی را به نام وطن تشکیل داد.

با فرا رسیدن زمان انتخابات دوره هشتم شورای ملی در سال ۱۳۳۱، غبار بار دیگر از شهر کابل کاندید شد ولی در این دوره، حاکمیت وقت از انتخاب شدن وی و تعداد دیگری از روشنفکران جلوگیری کرد.

مردم به طرفداری از غبار و دیگر آزادی‌خواهان تظاهرات کردند اما حکومت این حرکت‌ها را سرکوب کرد و غبار و چند نفر از سران حزب وطن و خلق را بازداشت و مدت هشت سال آنها را زندانی کرد.

درگذشت

میر غلام محمد غبار در سال ۱۳۵۶ خورشیدی، وقتی که برای معالجهٔ مریضی معده به برلین رفته بود وفات نمود. وی را در شهدای صالحین در شهر کابل دفن نمودند.

آثار غلام محمد غبار

افغانستان در مسیر تاریخ

«افغانستان در مسیر تاریخ» یکی از مهم‌ترین آثار آقای

غبار است که تاکنون چندین نوبت در داخل و خارج از افغانستان به چاپ رسیده است.

جلد اول این کتاب که در سال ۱۳۴۶ خورشیدی در زمان صدارت هاشم خان به چاپ رسیده بود، قبل از پخش توقیف شد و فقط چند نسخه آن از چاپخانه بیرون آمد. محمد انس خان وزیر اطلاعات دولت وقت، غبار را رسماً به وزارت اطلاعات خواست تا در حدود چهل جلدی را که غبار به‌دست آورده بود (حشمت خلیل غبار این نسخه‌ها را در جریان چاپ کتاب طبق قرارداد فوق‌الذکر از مطبعه گرفته بود)

پس بگیرند. این وزیر حکومت؛ با تهدید به غبار گفت: «شما قسمت زیاد عمر خود را در زندان و تبعید گذشتانده‌اید و زنجیر و زولانۀ زندان‌های افغانستان از دست شما به فغان رسیده است؛ اما باز هم شما چنین کتابی را می‌نویسید؟»

غبار در جواب گفت: «شما منزل مرا ندیده‌اید، بین خانهٔ من و محبس ولایت کابل صرف یک دیوار گلی حایل است. (آنوقت منزل غبار در جادهٔ ولایت در جوار محبس بود.) اطاقی که من در منزل دارم کوچک‌تر از اطاقی است که در این زندان در زمان حبس برایم تخصیص داده شده بود، پس تهدید به حبس و زندان اثری ندارد

. نوشتن تاریخ واقعی مردم افغانستان را وظیفهٔ خود می‌دانستم و راه قانونی این ست که تاریخی را که نوشته‌ام را از توقیف رها کنید. حکومت با وسایلی که دارد می‌تواند بعضی از نویسندگان مستخدم خود را که در گذشته در تحریف وقایع تاریخی افغانستان امتحان داده‌اند، موظف به نوشتن جوابیهٔ این کتاب بسازد.»

جلد دوم «افغانستان در مسیر تاریخ»: در سال ۱۹۷۳ در کابل تحریر گردید که سال‌های پرماجرایی ربع دوم سدهٔ بیستم را در بر می‌گیرد. به خاطر استبداد نظام وقت چاپ کتاب در آن زمان ممکن نمی‌گردد و در سال ۱۹۹۹ در آمریکا به چاپ می‌رسد. با روی کار آمدن حکومت نور محمد تره کی، این کتاب در ۹ جوزای سال ۱۳۵۷ خورشیدی از توقیف رها شد و در همان روزهای اولیه تمام سه هزار نسخه آن به فروش رسید.

آثار دیگر میرغلام محمد غبار

افغانستان و نگاهی به تاریخ آن، (۱۳۱۰-۱۳۱۱) مجلهٔ کابل

افغانستان در هندوستان، (۱۳۱۱-۱۳۱۲) مجلهٔ کابل

تاریخ مختصر افغانستان، (۱۳۱۱-۱۳۱۲) سالنامهٔ کابل

تاریخ احمد شاه بابا (۱۳۲۲-۱۳۴۳) (کتاب)

امرای محلی افغانستان (۱۳۲۱-۱۳۲۲) مجلهٔ آریانا

شماره‌های سال‌های (۱۳۲۱-۱۳۲۲) (۱۹۳۳-۱۹۳۴)

تاریخ ظهور اسلام و نفوذ عرب در افغانستان نشر ریاست

مطبوعات (۱۳۲۶-۱۹۴۷)

تاریخ قرون اولی، وزارت معارف (۱۳۲۶-۱۹۴۷)

افغانستان به یک نظر-ریاست مستقل مطبوعات (۱۳۲۶-۱۹۴۷)

ادبیات دورهٔ محمدزایی-ریاست مستقل مطبوعات (۱۳۳۱-۱۹۵۲)

تاریخ احزاب سیاسی افغانستان در قرن بیست، (قلمی)

تاریخ ادبیات افغانستان، از آغاز دورهٔ تاریخی تا قرن بیستم

خاطرات زندگی غبار

بزرگ‌ترین موتورساز جهان

● از سال ۲۰۰۹ تولید سالانه موتور در چین از میزان تولید موتور در آمریکا و جاپان بیشتر شده است. اکنون چین با تولید ۲۸ میلیون موتور در سال رتبه نخست جهانی را به خود اختصاص داده و در میان حیرت جهانی از هر ۳ موتور در جهان، یکی در کشور چین تولید می‌شود.

امریکا با ۱۳۰ سال قدمت موتورسازی و ۸۰ سال به‌عنوان نخستین کشور تولیدکننده موتور در جهان، اکنون با تولید حدود ۱۲ میلیون موتور در سال در جایگاه دوم جهان قرار دارد.

بازنگری بر هویت «دانشگاه»

مروری بر کتاب دانش در چالش

● ارزو محمدی

● اشاره:

جرارد دلانتی جامعه‌شناس انگلیسی و استاد جامعه‌شناسی و تفکر سیاسی و اجتماعی در دانشگاه ساکس است. او همچنین ویراستار مجله نظریه اجتماعی و از نظریه‌پردازان مشهور نظریه اجتماعی است.

کتاب دانش در چالش از مهم‌ترین آثار این نویسنده است. او در این کتاب بر روی موضوعی دست گذاشته که کمتر در مورد آن بحث شده است. بن‌مایه این اثر، سیر تحول دانش و دانشگاه به موازات بروز تحولات مهم ساختاری و نهادی در جامعه بشری و ارزیابی جایگاه دانش و دانشگاه در جامعه پسمادرن قرن بیست‌ویکم است. به‌طور کلی وی در مباحث خود سه حوزه جامعه‌شناسی دانش، نظریه اجتماعی مدرنیته و مباحث مربوط به آموزش عالی را به‌هم پیوند زده است.

اساس این کتاب را سه حوزه کاملاً مجزا تشکیل داده است. این سه حوزه عبارتند از جامعه‌شناسی دانش، نظریه اجتماعی مدرنیته و مباحث مربوط به دانشگاه از عصر روشنگری تا عصر جهانی شدن.

هدف این کتاب آن است که این سه حوزه متفاوت، در کنار هم مورد بحث قرار گیرد و بدین وسیله، موضوع هویت دانشگاه در قرن بیست‌ویکم بازنگری شود.

غرب در تاریخ نظام‌های فکری، سیاسی و اجتماعی خود شاهد منازعه ریشه‌داری میان دنونوع مختلف دانش بوده است: دانش به‌عنوان علم و دانش به مثابه فرهنگ. خاستگاه این منازعه به تقابل کلاسیک میان لوگوس و دوکسا یعنی «دانش» و «باور در یونان» باستان «باز» می‌گردد؛ تقابلی که به «برتری» دانش بر دموکراسی منجر شد.

نویسنده سعی می‌کند رهیافت نظری خود را در حوزه جامعه‌شناسی دانش و نظریه اجتماعی مدرنیته توضیح دهد.

موضوع مهمی که در ابتدای کتاب مطرح می‌شود؛ تفاوت میان دانش به مثابه علم و دانش به مثابه فرهنگ است. به نظر نویسنده، دانشگاه هم نهادی برای باز تولید علم است و هم به منزله کانون بازتولید فرهنگ عمل می‌کند.

نویسنده در ادامه مروری بر دانشگاه در دوران ظهور و تحول مدرنیته می‌کند. میراث مهم این دوران، تغییر تعریف سنتی از

دوران مدرنیته سازمان‌یافته، به منزله الگوی رایج در قرن بیستم پرداخته است. نیز به دانشگاه به منزله نهادی نگریسته

● دانشگاه‌ها نه تنها

ارزش‌های اجتماعی و

فرهنگی را بازتولید، بل

مشکلات و

نارسایی‌های الگوهای

فرهنگی جامعه را رفع

و اصلاح می‌کنند.

که میان دولت و سرمایه‌داری قرار دارد. در این دوره دانشگاه که به منزله نهادی در شهروندی اجتماعی فعالیت می‌کند، چیزی بیش از یک تأمین‌کننده صرف دانش ابزاری است. نویسنده در ادامه به موضوعی می‌پردازد که آن را طرح تحول‌ساز می‌نامد. طرح تحول‌ساز، به تحول مدرنیته در بعد فرهنگی اشاره می‌کند. همچنین از سقوط الگوهای فرهنگی قدیمی و ظهور الگوهای فرهنگی جدید در نتیجه فرایند دموکراتیزه شدن سخن می‌گوید و به نقد دانشگاه به منزله مرکز گسترش و نهادینه سازی می‌پردازد.

همچنین نقش روشنفکران را در این زمینه مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌دهد و توضیح می‌دهد دانشگاه‌ها نه تنها ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی را بازتولید، بل مشکلات و نارسایی‌های الگوهای فرهنگی جامعه را رفع و اصلاح می‌کنند. به مباحث بوردیو در مورد آموزش و دانشگاه می‌پردازد و با تکیه بر نظرات بوردیو سعی می‌کند، نقش دانشگاه را در ایجاد دسته‌بندی‌های فرهنگی توضیح دهد. همچنین سیر حرکت دانشگاه را از وضعیت وابستگی به دولت به سمت نزدیکی با بازار بررسی می‌کند. موضوع مهم در این جا ایجاد الگوی جدیدی در زمینه تولید دانش است که در آن استفاده از دانش در تعیین ماهیت دانش نقش و اهمیت بیشتری دارد تا تولید کننده دانش. به بحث در مورد جهانی شدن و ساختاربندی جدید دانشگاه‌ها

را از میان نبرده است.

هنوز دانشگاه یک نهاد ملی محسوب می‌شود. تداوم حیات بنیان‌های ملی دانش مانع رشد همکاری‌های جهانی نمی‌شود، بل چنین همکاری‌هایی را ممکن می‌سازد. به بررسی انتقادی نظریات مهم ارایه شده در مورد دانشگاه پسمادرن می‌پردازد.

در مورد نظریات لیوتار، باومن، دریدا و ری‌دینگز بحث می‌کند. هدف آن است که نشان دهد تا چه حد نظریه دانشگاه پسمادرن و پارادایم ساختارشنکی، می‌تواند الگوی جای‌گزینی را برای تحولات کنونی ارایه دهد که به سمت پایان عصر دانش روی آورد. نویسنده با رهیافت‌های ساختارشنکی استدلال می‌کند که دانشگاه به سمت «خرابی» پیش نمی‌رود. دانشگاه در واقع یک نهاد باز است.

در ادامه با جمع‌بندی مباحث گذشته به بحث در مورد دانشگاه به منزله یک میدان فرهنگی جدید می‌پردازد. در بخش نتیجه‌گیری نویسنده سناریوی جایگزینی را برای نقش دانشگاه ارایه می‌کند.

نقشی که برای دانشگاه پیشنهاد می‌کند در اساس یک نقش ارتباطی است که بر پایه اهمیت رو به افزایش شهروندی فرهنگی و تکنالوژیک تعریف می‌شود. دانشگاه بر پایه رابطه بازتابی میان این ساختارهای شناختی گسترده و دانش، بنیان نهاده می‌شود.

دیدگاه نویسنده نسبت به کتاب

کتاب از متن ساده، روان و قابل فهم برخوردار است. از نظر ترتیب زمانی و سیر تحول موضوع مورد بررسی انسجام خوبی دارد. دلالتی در این کتاب به دنبال سیر تحول دانش و دانشگاه به موازات بروز تحولات مهم ساختاری و نهادی در جامعه بشری و ارزیابی جایگاه دانش و دانشگاه در جامعه پسمادرن قرن بیست‌ویکم است.

● پدیده جهانی شدن

به بروز تحولات

بسیاری در سطح

جوامع انسانی منجر

شده است، اما کلیه

ابعاد فرهنگ ملی را از

میان نبرده است.

کتاب از این نظر که در جهت تبیین موضوع زوایای مختلفی را مورد بررسی قرار داده قابل تقدیر است. کتاب نگرش و نگاه ما را به سمت و سوی یک موضوع جدید هدایت می‌کند. نگاه ما را نسبت به دانش و دانشگاه وسعت می‌بخشد و در ذهن مخاطب مساله و سوالات جدیدی ایجاد می‌کند.

مؤلف خوش فکر بوده و در دریافت مطالب مورد توجه جامعه بسیار موفق عمل کرده است. به عبارت بهتر مطالعه کتاب ماده اولیه مناسبی برای شروع یک گفتگوی جدی راجع به وضعیت دانش و دانشگاه به دست می‌دهد. این کتاب نویدبخش ایجاد کارکردهای مفید و جدید و اثر بخش دانشگاه برای علم و جامعه می‌باشد.

***

اکثریت ناراضی!

همه فکر می‌کنند تخصص آنها سخت‌ترین و حساس‌ترین تخصص دنیاست و از قدرشناسی مردم شاکی هستند

● فرهاد قنبری

● در جامعه ما همه احساس مغیوبی و شکست دارند. همه معتقدند حق‌شان خورده شده و به اندازه لیاقت و شایستگی خود درآمد مالی نداشته و یا مورد تکریم قرار نمی‌گیرند. همه فکر می‌کنند شغل و تخصص آنها سخت‌ترین و حساس‌ترین شغل و تخصص دنیاست. همه از قدرشناسی مردم کشور شاکی هستند. همه معتقدند اگر در کشور و سرزمین دیگری به دنیا می‌آمدند احترام و تکریم بیشتری داشته و ارزش و قدرشان بیشتر دانسته می‌شد.

کارمند ناراضی است که چرا مدیر از او کار می‌خواهد و قدرش را نمی‌داند. معلم ناراضی است که معاشش کم، شغلش دشوار و احترامش ناچیز است. استاد دانشگاه معتقد است دانشجویها کم‌شعور و حقوق و درآمد او کم است. راننده تکسی مدام در حال فحاشی است. نرس و پرستار معتقد است سخت‌ترین شغل دنیا را دارد و یک درصد از ارزشش، احترام نمی‌بیند. انجنیر و داکتر که بماند.

خواننده و بازیگر همیشه عصبی‌اند. ورزشکاری که یک مدال گرفته معتقد است هر کشور دیگری به دنیا می‌آمد مردم مجسمه او را ساخته و مقابل خانه‌هایشان نصب می‌کردند. نظامی و پولیس همیشه ناراحت است و معتقد است کسی حق کوچک‌ترین انتقادی به آنها ندارد.

حتی معتقد است مردم نامرد این سرزمین او را فریب داده و به این شرایط کشانده‌اند. دزد و رشوه‌خوار معتقد است در حال فعالیت هنری و اقتصادی و

فرهنگی و خدمت به مردم بوده که ملت نادان قدرش را ندانسته و او را زندانی کرده‌اند!

سیاست‌مدار و حاکم معتقد است احترام و تمجیدی که لیاقتش را دارد دریافت نمی‌کند. نماینده پارلمان ناراضی است که چرا دهان و دندان کارمندی که به خواست غیرقانونی او احترام نگذاشته را نشکسته و خلاصه همه و همه در هر جایگاه و شغلی احساس می‌کند که یک استعداد مافوق بشری داشته‌اند که در این سرزمین قدرشناخته نشده است.

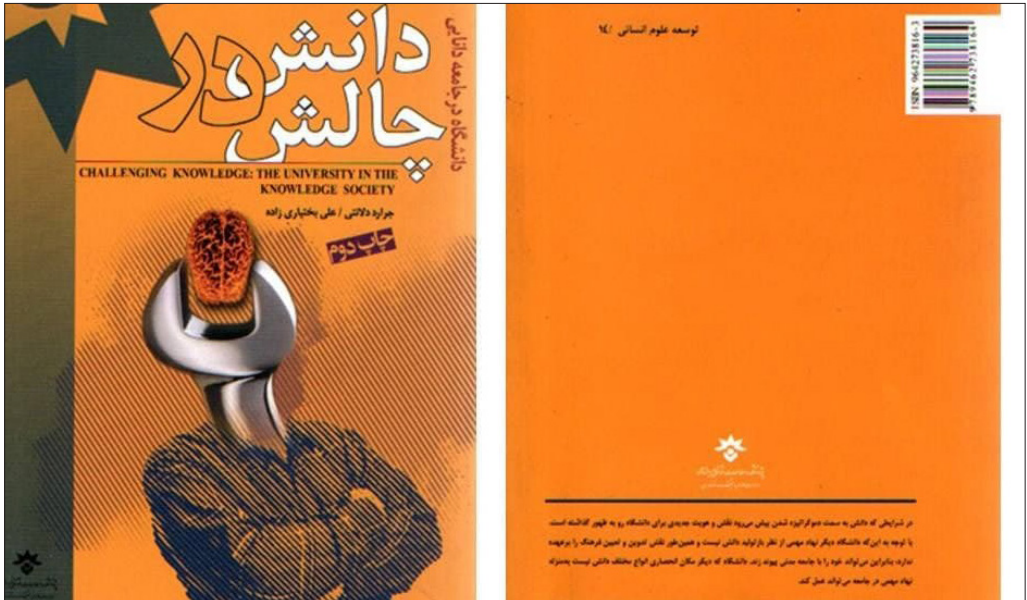
در همه این نگاه‌ها کشور و جامعه به دو بخش تقسیم می‌شود. اول جامعه‌یی که «من» و اندک همکاران من در آن رشد یافته‌ایم که هیچ شباهتی به دیگران نداشته و پاک و منز و درست‌کار هستیم؛ در سوی دیگر ملت عقب‌مانده، نادان، متحجر، نمک‌نشناس و زبان‌نهمی قرار دارد که به ناچار مجبور به تحمل آنها هستیم.

نتیجه چنین نگاهی، پرورش شهروندانی حق به جانب و خودبین است که جز منافع «من والا» چیزی را نمی‌بینند و به رسمیت نمی‌شناسند. در چنین وضعیتی جامعه کم‌کم به محیطی خشن و غیرقابل تحمل که در آن هیچکس حقوق دیگری را به رسمیت نمی‌شناسد، تبدیل شده است.

- نتیجه چنین نگاهی، پرورش شهروندانی حق به جانب و خودبین است که جز منافع «من والا» چیزی را نمی‌بینند و به رسمیت نمی‌شناسند. در چنین وضعیتی جامعه کم‌کم به محیطی خشن و غیرقابل تحمل که در آن هیچکس حقوق دیگری را به رسمیت نمی‌شناسد، تبدیل شده است.

اولین قدم برای توسعه و رشد یا جامعه داشتن نگاه خودانتقادی است. باید از راننده تکسی که همیشه در حال فحاشی است اما منتظر شب شلوغ و بارانی است تا چند برابر حق معمولش کرایه طلب کند، از استاد و معلمی که مدام از شرایط شکایت دارد اما یک شاگرد و محصل از عملکرد او راضی نیست و خود یک کتاب پس از فارغ التحصیلی از دانشگاه مطالعه نکرده است، از پزشکی که درآمد روزانه‌اش چند برابر معاش ماهیانه یک کارگر است و حاضر به پرداخت مالیات نیست، از وکیل و انجنیر و کارمندی که با هزار فریب از

بار مسوولیت خود شانه خالی می‌کند، از ورزشکار و ریاتی‌کار که به خاطر یک بار صعود پول فراوان از بین المال می‌خورد، از خواننده موسیقی و بازیگر سینمای سطح پایینی که به نام فرهنگ بزرگ‌ترین آسیب‌های فرهنگی را وارد کرده است، از مسوول و حاکمی که توانایی اداره یک پارک را هم ندارد اما به ناحق بر صندلی وزارت و پارلمان .. تکیه زده و حقوق چند لکی دریافت کرده و با سیاستگذاری‌های نادرست، کشتی شکسته این کشور را بیشتر در گل فرو می‌برد و همه و همه؛ مسوول و مقصر ایجاد این شرایط هستند و برای بهبود اوضاع به جای طلب کار بودن و فحاشی به دیگران؛ ابتدا باید نگاهی به عملکرد خود داشته و کمی هم نقش خود در ایجاد این وضعیت را مورد توجه قرار دهند وگرنه تا دنیا دنیاست این درب بر این پاشنه کج و معیوب چرخیده و خواهد چرخید.

بر پایه سرمایه‌داری اکادمیک می‌پردازد. وی توضیح می‌دهد که پدیده جهانی شدن به بروز تحولات بسیاری در سطح جوامع انسانی منجر شده است، اما کلیه ابعاد فرهنگ ملی

دانشگاه تحت تاثیر روشنگری و شکل‌گیری تعریف تازه از دانشگاه، بر پایه برداشتی جدید از دانش و نقش آن در شکل دولت ملی است و به ظهور دانشگاه توده‌پی در

هوای خلاق ترین شرکت

در زمینه فناوری بی سیم

● شرکت‌های زیادی در زمینه فناوری بی سیم فعالیت می کنند، ولی در جدیدترین آمار منتشر شده، هوای به‌عنوان خلاق ترین شرکت در زمینه فناوری‌های بی سیم معرفی شده است. از نمونه ساخته‌های این شرکت، تلفون‌های هوشمند سری میت هستند که خود نشان‌دهنده موفقیت این شرکت در به‌روز رسانی مداوم فناوری است.

به گزارش incoPat شرکت هوای از ابتدای سال میلادی تاکنون

حدود ۸۶۰۷ پتنت جدید مربوط به سیستم‌های فناوری بی سیم ثبت کرده است. به‌دین ترتیب هوای بالاتر از کوالکام و در صدر فهرست خلاق ترین شرکت‌ها قرار گرفته است.

پس از آن کوالکام با ثبت ۵۸۰۷ و در رده دوم قرار دارد. سومین شرکت نیز مربوط به اپیو چینی است که ۵۳۵۳ پتنت ثبت کرده و بانک اطلاعات آن نیز در incoPat قرار دارد.

در این آمارها همچنین آمده است که چین و ایالات متحده حدود ۳۲درصد از پتنت‌های ثبت شده در جهان را سهم خود کرده‌اند و پس از آن جاپان با ۱۵درصد در رده دوم و کوریای جنوبی نیز با ۷درصد در رده سوم قرار دارد.

در گزارش incoPat در مورد پتنت‌های ثبت شده مربوط به فناوری G۵ آمده است: فناوری‌های مربوط به شبکه ارتباطات بی‌سیم نقش مهمی در توسعه G۵ داشته و با توجه به رقابت فعلی موجود این فناوری در آینده به یک استراتژی‌یک مهم برای شرکت‌ها تبدیل خواهد شد.

علاوه بر آن هوای در کمک به GPP۳ برای تهیه استانداردهای G۵ پیش‌رو است. این استاندارد برای تهیه پروتکل‌هایی در مخابرات و تلفون همراه استفاده می‌شود. پس از این شرکت اریکسون و کوالکام بیش‌ترین کمک را به این استانداردها کردند.

همچنین SCMP توانست استانداردهای مربوط به G۵ را تکمیل کرده و برنامه‌های احتمالی برای این فناوری را در مورد رانندگی خودکار، کارخانه‌های هوشمند و جراحی از راه دور اجرایی خواهد کرد.

ابداع یک یخچال عجیب

● یک شرکت امریکایی، نوعی یخچال قابل حمل ارابه داده که برای کار کردن، نیازی به برق ندارد. یکی از مشکلات حمل مواد غذایی در سفر، نداشتن تجهیزات مناسب برای خنک نگه‌داشتن آن‌هاست، زیرا نگه‌داشتن مواد غذایی برای زمان طولانی، به یخچال نیاز دارد و یخچال‌ها نیز با نیروی برق کار می‌کنند. به علاوه، مواد کیمیایی که از یخچال‌ها منتشر می‌شوند، برای جو مضر هستند؛ در نتیجه استفاده از یخچال در طبیعت، با محیط زیست سازگار نیست.

شرکت «فنیک» (Fenik)، یک روش جدید و طبیعی برای نگه‌داری از مواد غذایی ارابه داده است. این شرکت، نوعی یخچال کوچک و قابل حمل ابداع کرده که می‌تواند مواد غذایی را بدون استفاده از برق، خنک نگه‌دارد. هدف از ابداع این یخچال، ارابه یک روش کم‌هزینه برای حفظ میوه‌ها و سبزیجات در مناطق دورافتاده است. برخلاف یخچال‌های دیگر که به تجهیزات الکتریکی مانند یکه، کمپرسور

هوا و سولرهای آفتابی نیاز دارند، این یخچال موسوم به «یوما ۶۰ ال» (۶۰L Yuma) می‌تواند مواد غذایی را تنها با استفاده از آب، خنک کند. یکی از نکات قابل توجه در مورد یوما ۶۰ ال این است که سبزیجات، به شرایطی گرم‌تر از یخچال‌های معمولی تمایل دارند. این یخچال‌ها دمایی بین ۱۲ تا ۱۸ درجه فراهم می‌کند و با نگه‌داری سبزیجات در رطوبت داخلی بالا، عمر مفید آن‌ها را افزایش می‌دهد. این یخچال‌ها، همیشه قابل تنظیم هستند و نیازی نیست که کاربر، نگران خرید یخ یا اتصال یخچال به پریز برق باشد. علاوه بر مزایای گفته شده، این یخچال، یک ابزار دوست‌دار محیط زیست محسوب می‌شود، زیرا به نیروی الکتریسیته نیازی ندارند و مواد کیمیایی مضر را در طبیعت منتشر نمی‌کنند.

ستاره دنباله‌دار هالی

● بدون شک دنباله‌دار هالی مشهورترین ستاره دنباله‌دار است. هالی یک دنباله‌دار دوره‌ی است و تقریباً هر ۷۵سال به مجاورت زمین باز می‌گردد و این امکان را برای انسان فراهم می‌کند که در طول زندگی خود دو بار آن را ببیند.

گزارش ظهور دنباله‌دارها به هزاران سال پیش برمی‌گردد. برخی از آن‌ها مهمان‌های منظمی هستند. مثلاً: ستاره دنباله‌دار هالی از زمانی پیش از میلاد مسیح، هر ۷۵سال یک بار ظاهر می‌شود. آخرین باری که این ستاره دنباله‌دار مشاهده شد در سال ۱۹۸۱ بود و به نظر می‌رسد که باید تا سال ۲۰۶۱ یا ۲۰۶۲ صبر کنیم تا این ستاره دوباره نمایان شود.

۶

● سال دهم ● شماره ۶۹۵ ● چهارشنبه ۱۵ دلو

معلومات

madanyatdaily.com

مدیت

چرا «هالی» از بقیه دنباله‌دارها مشهورتر است؟

● گردآورنده: نجمه رسا

● غیر از اینکه «هالی» یکی از معدود ستاره‌های زودگذری است که می‌توانیم در آسمان ببینیم همزمانی برخی رویدادها مثل جنگ و قحطی با ظهور این ستاره دنباله‌دار نیز در معروف شدن آن نقش دارد. در اینجا تعدادی از شایعات در مورد هالی را برایتان می‌گوییم.

مردم فکر می‌کردند که این ستاره جو زمین را با سیانوژن کشنده پر می‌کند

وقتی دانشمندان ستاره دنباله‌دار هالی را کشف کردند که حاوی سیانوزن بود، ستاره‌شناس فرانسوی کامیل فلاماریون، طی اظهارنظری گفت که گاز به جو تزییق شده و احتمالاً تمام زندگی در این سیاره را نابود می‌کند.

بدیهی است که بسیاری از مردم از این خبر ترسیدند. آن‌ها فکر کردند قیامت خواهد شد و همه شروع به خرید ماسک‌های گازی کردند. چند مرد کارآفرین شروع به فروش قرص‌های ضد ستاره دنباله‌دار کردند. دانشمندان سعی کردند توضیح دهند که نظریه فلاماریون غیرممکن است، اما هیچکس گوش نمی‌داد تا اینکه داستان ستاره دنباله‌دار با گذشتن آن از جو زمین پایان یافت.

یک فضانورد آماتور معتقد بود ستاره دنباله‌دار هالی، زمین را به آتش می‌کشد

در قدیم مردم تصور می‌کردند ستاره دنباله‌دار هالی زمین را نابود می‌کند. ۱۹۱۰ یک سال ترسناک برای ستاره‌شناسان آماتور بود. با ظهور ستاره دنباله‌دار هالی، مردم از مطرح شدن بدترین عواقب و نظریه‌های غیرواقع‌بینانه در مورد اتفاقات پس از ظهر ستاره دنباله دار هراسان شدند. یکی از ستاره‌شناسان آماتور، زه زوک چانگ چین لیانگ، نامه‌یی به سرمهندس اداره پست عمومی در گرینویچ نوشت و به او گفت که احتمال دارد زمین هنگام عبور ستاره دنباله‌دار منظومه شمسی بسوزد.

پاو می‌گفت این ستاره دنباله‌دار شفاف، محدب‌شکل بوده و دو قطب مجزا دارد و تصور می‌کرد زمانی که ستاره دنباله‌دار بین زمین و خورشید قرار بگیرد، می‌تواند اشعه‌های خورشید را شعله‌ور کند و ساکنان این سیاره را بپزد. نامه او از شانگهای دو سال پس از اینکه ستاره دنباله‌دار هالی از زمین رد شد دریافت شد!

برخی مردم تصور می‌کردند ستاره دنباله‌دار هالی، ستاره بیت‌الحم است

بعضی گمان می‌کردند که ستاره دنباله‌دار هالی ستاره‌یی است که ۳ مرد دانا به منظور پیدا کردن عیسی دنبال کردند اما این گفته با گاه‌شمار تناسب نداشت. حضرت عیسی در زمانی بین قرن ۶ و یا ۴ قبل از میلاد متولد شد که با آن خط زمانی هماهنگ نبود چون در هر دوی ۱۶۴ و ۸۷ قبل از میلاد ظاهر شد. ممکن است علت شروع زمستانه یک‌دهه‌یی در سال ۵۳۶ میلادی ستاره دنباله‌دار هالی بوده باشد. به گفته برخی محققان، در سال ۵۳۶ میلادی، زمستانی ده‌ساله آغاز شد و چیزی داشت که آن را ستاره دنباله‌دار هالی ربط می‌داد. محققات اروپا و آسیا در آن زمان گزارش دادند که سال ۵۳۶ و سال‌های پس از آن کاملاً سرد و منجمد بود. نوشته‌های آن‌ها عبور چیزی مانند جسم آسمانی بزرگ از خورشید را توصیف می‌کند. این اتفاق باعث

یخ و سرمای عمیق شد که محصولات را کاملاً از بین برد و به سال‌های قحطی منجر شد. زمین‌شناسی به نام دالاس ابوت معتقد است که در مسیرعبور خود از خورشید، ستاره دنباله‌دار هالی تجزیه شده است. تکه‌های نهایی باقیمانده که به زمین افتادند، یک ابری از گرد و غبار بزرگ ایجاد کردند که از عبور اشعه‌های خورشید جلوگیری می‌کرد. به گفته ابوت، تجزیه و تحلیل یخ و سرمای گرینلند در سال ۲۰۱۳ از دوره‌ی ۵۳۳ تا ۵۴۰ میلادی "مقدار زیادی گرد و غبار در جو در طی این دوره هفت ساله را نشان می‌دهد که منشا همه آن از زمین نیست.

محققان همچنین معتقدند که این اتفاق یکی از دلایلی بود که بشریت در برابر «طاعون جاستینیان» سال‌های ۵۴۱ تا ۵۴۲ میلادی آسیب‌پذیرتر بود.

با این حال، پیش از این که بخواهیم این تئوری درباره‌ی ستاره دنباله‌دار را نقد کنیم باید تحقیقات زیادی انجام دهیم.

چنگیزخان مغول آن را ستاره شخصی خود می‌دانست!

چنگیزخان بنیانگذار امپراتوری مغول بود. امپراتوری مغول ارتش وسیعی از قبایل عشایری مختلف را در بر می‌گرفت که حکومت آن‌ها در سراسر چین امروزی، کوریا، قفقاز، آسیای مرکزی و بخش‌های زیادی از اروپای شرقی و جنوب غربی آسیا گسترش یافت. زمانی که ستاره هالی در سال ۱۲۲۲ میلادی در CE ۱۲۲۲ چرخید، چنگیزخان، ظاهراً از این ستاره دنباله‌دار الهام گرفته و باور داشت که ستاره شخصی اوست. او تصمیم گرفت ستاره دنباله دار را از غرب تا جنوب شرقی اروپا دنبال کند و رشد امپراتوری خود را ادامه دهد.

سیاره زهره، احتمالاً عامل زلزول و بی‌نظمی مدار ستاره دنباله‌دار هالی است

دانشمندان چندین دهه مشتري را به عنوان یکی از اصلی‌ترین عامل عدم تقارن و بی‌نظمی مدار ستاره دنباله‌دار هالی می‌شناختند، اما این غول گازی با توده‌یی دو و نیم برابر سیاره‌های دیگر در منظومه شمسی را نباید سرزنش کرد. بل باید انگشت اتهام را به سمت سیاره زهره بگیریم. جاردا بوخولت از دانشگاه لیدن، «دقیق‌ترین محاسبات درباره هالی و سیارات» را انجام داد و دریافت که زهره بیشترین تأثیر را بر همه‌چیز ستاره دنباله‌دار در منظومه شمسی دارد. با این حال، آن‌ها از علت آن مطمئن نیستند.

بوخولت معتقد است که در طی حدود ۳۰۰۰ سال، این ستاره دنباله‌دار به دلیل کشش گرانشی سیاره از نزدیکی مشتری عبور خواهد کرد تا اثر بیشتری

داشته باشد. از اینجا به بعد، هیچ کس نمی‌تواند پیش‌بینی کند چه اتفاقی می‌افتد.

بارش شهاب‌سنگ اورینوید حاوی بقایایی از این ستاره است

به دلیل فاصله زمانی بین ظهور ستاره دنباله‌دار هالی، این امکان وجود دارد که شما هرگز آن را مشاهده نکنید. حتی اگر شما در دهه ۸۰ در زمان عبور آن متولد شده بودید، ممکن است آن را به یاد نیاورید و هیچ تضمینی برای زنده ماندن در سال ۲۰۶۱ و مشاهده عبور این ستاره وجود ندارد. با این حال، مشکلی نیست چرا که هر سال ما بارش شهابی اورینوید را از تکرارهای گذشته ظهور ستاره خواهیم دید که یک منظره آسمانی زیبا و خیره‌کننده را خلق می‌کند.

بیل کوک از آژانس فضایی ناسا می‌گوید که در طی این بارش شهاب سنگ ما چیزی را می‌بینیم که ۱۵۰ سال قبل از ۱۹۳۰ یعنی در دهه ۱۸۳۰ رخ داد و این اتفاق بسیار خارق‌العاده‌یی است. در برخی سال‌ها این بارش‌ها بیش از هفتاد تا هشتاد شهاب سنگ را در یک ساعت در بر می‌گیرد. بقیه بارش‌ها تنها ۱۰ تا ۱۵ شهاب سنگ را پرتاب می‌کنند.

نحوه شکل‌گیری ستاره دنباله‌دار هالی یک معما باقی مانده است

به گفته سوزان ویکوف، فیزیكدانی که در تحقیقات درباره ستاره‌ها در دانشگاه ایالت آریزونا در تمپ مشارکت داشت ستاره دنباله‌دار هالی هیچ شباهتی به چیزهای دیگر در منظومه شمسی ندارد. علاوه بر این این ستاره نه تنها یک دنباله غیرمعمول، بل نرخ عجیب ۱۲ کربن و ۱۳ ایزوتوپ دارد. هیچکس نمی‌داند چرا این ستاره چنین ترکیب عجیبی دارد اما طبق یک نظریه قبل از اینکه این ستاره از جسم اصلی خود جدا شود، توسط یک ابرنواختر پراکنده شده بود. پس از جدا شدن از دیسک، ستاره دنباله‌دار هالی، سفر طولانی خود در منظومه شمسی را آغاز کرد.

تمدن‌های باستان معتقد بودند ظهور ستاره دنباله‌دار هالی خبر از فجایعی بزرگ می‌دهد ستاره دنباله‌دار هالی همیشه چیزی شگفت‌انگیز نبود. قبل از دانش علمی انسان از اجسام آسمانی بسیار مردم فکر می‌کردند که این ستاره خبر از اتفاقات وحشتناکی در آینده می‌داد.

بسیاری از مردم چیزهایی مثل جنگ، قحطی و حتی پایان دنیا را پیش‌بینی می‌کردند. در سال ۶۶ میلادی دانشمند یهودی قرن یکم، فلاویوس جوزفوس معتقد بودند «ستاره‌یی شبیه شمشیر» از تخریب آینده اورشلیم توسط رومیان حکایت دارد. صدها سال بعد، لویییس امپراتور مقدس روم فکر می‌کرد این ستاره، دنباله‌دار نشانه‌یی از مرگ احتمالی خود است. اگرچه الان می‌دانیم که ستاره دنباله‌دار هالی هیچ تأثیری بر زندگی روزمره ما ندارد هنوز هم بسیاری از مردم معتقدند که ستاره دنباله‌دار نشانه‌ای از پایان دوران است.

به گفته محققان یونانی، ستاره هالی سبب ایجاد یک جاذبه گردشگری در یونان شد

مهم نیست که دانشمندان در کدام عصر زندگی کنند آن‌ها عاشق ستاره دنباله‌دار هالی هستند. آن‌ها می‌خواهند بدانند که آن چه چیزی است، از چه چیزی تشکیل شده و چرا با حرکت شلاقی دنباله خود ما را می‌ترساند.

ستارگان دنباله‌دار

انجام می‌گردد. مثلاً: ستاره دنباله‌دار ۱۹۷۱I اولین ستاره دنباله‌داری بود که در سال ۱۹۷۱ میلادی از نقطه قرین خورشید گذشت. شمار کمی از دنباله‌دارها که دیدنی و قابل‌توجه و چشم‌گیر هستند، با عنوان «دنباله‌دارهای بزرگ» شناخته می‌شوند؛ فقط باید مجموعه‌یی از شرایط رخ‌دهد. این دنباله‌دارها آن‌قدر بزرگ نیستند که با چشم غیرمسلح دیده شوند؛ با این حال وقتی به خورشید نزدیک می‌شوند، سطوح یخی آن‌ها تبخیر می‌شود و مقدار زیادی از گاز و گردوغبار آن‌ها فرار می‌کند و دنباله‌های بسیار بزرگی شکل می‌گیرد که دیدنی و قابل‌توجه است. اگر این شرایط رخ‌دهد، ستاره تبدیل به یک دنباله‌دار بزرگ خواهد شد. علاوه بر این، اگر دنباله‌دار نزدیک زمین شود و دم آن به آسانی دیده شود، عنوان دنباله‌دار بزرگ را به خود می‌گیرد. در هر دو مورد، دنباله‌دار بزرگ باید در

آسمان تاریک دیده شود. در جنوری سال۸۷ پیش از میلاد، نخستین دنباله‌دار بزرگ که دنباله‌دار هالی بود، در آسمان دیده شد.

دنباله‌دار مسیر خورشیدی

دنباله‌دار مسیر خورشیدی طبقه ویژه‌یی از دنباله‌دارهاست که به هنگام حضيض خود، فاصله بسیار کمی (حدود ۸۵۰۰۰۰۰ مایل) با خورشید دارند. حتی بسیاری از آن‌ها به فاصله چند هزار مایلی خورشید نیز می‌رسند. مانند در این فاصله از خورشید برای دنباله‌دارها بسیار دشوار است. آن‌ها در معرض تابش خورشیدی قرار می‌گیرند؛ البته فشار فزینگی تابش خورشیدی به شکل‌گیری دم دنباله‌دارها کمک می‌کند. علاوه بر این، دنباله‌دارها در نزدیکی خورشید، نیروهای جزر و مد بسیار قوی یا فشار گرانشی را تجربه می‌کنند.

● ایوان ناته، رییس هیات دولت اسرائیل در امارات متحده عربی گفته است که از زمان امضای توافق ابراهیمی میان تل آویو و ابوظبی در سپتامبر سال ۲۰۲۰، بیش از ۱۳۰ هزار شهروند این کشور از امارات دیدن کرده‌اند. رییس هیات دولت اسرائیل در امارات همچنان پیش‌بینی کرده که با پایان اقدامات مربوط به مبارزه با ویروس کرونا در دو کشور، شمار گردشگران بیشتر شده و تا ختم فصل زمستان حدود ۵۰ هزار اسرائیلی در ماه به امارات سفر کنند. او افزود: «با توجه به قرار گرفتن امارات در شرق شبه‌جزیره عربی و حضور اسرائیل در غرب آسیا، این دو کشور می‌توانند با هم مسیری را ایجاد کنند که به همه دنیا دسترسی داشته باشند.» وزیر خارجه فرانسه پیش از این نیز گفته بود که تهران در مسیر تقویت توان‌مندی ظرفیت سلاح اتمی خود است و این اظهارات او با واکنش تند وزیر خارجه ایران مواجه شد.

کودتای میانمار؛ واشنگتن نظامیان را تهدید به تحریم کرد

● به دنبال کودتای نظامیان میانمار، جو بایدن رییس‌جمهوری آمریکا، کودتای نظامی در میانمار را حمله مستقیم به دموکراسی خوانده و تهدید کرد که در صورت ادامه اوضاع، واشنگتن کودتاچیان را تحریم خواهد کرد.

به گزارش بی‌بی‌سی فارسی، پس از بازداشت آنگ سان سوچی و مقام‌های میانمار از سوی نظامیان و اعلام حکومت نظامی در این کشور، واکنش‌ها به این اقدام در حال فراگیر شدن است و نظامیان میانمار تحت فشارهای بین‌المللی قرار گرفته‌اند. جو بایدن رییس‌جمهوری آمریکا با انتشار بیانیه‌یی، کودتا در میانمار را حمله مستقیم به دموکراسی در حال شکل‌گیری در این کشور دانسته و تهدید کرد که در صورت ادامه اوضاع، واشنگتن کودتاچیان را تحریم خواهد کرد.

ایالات متحده اعلام کرده که با هرگونه تلاش برای تغییر نتیجه انتخابات اخیر مخالف است و نیز هشدار داده که اگر تلاش‌ها برای مانع‌تراشی دموکراسی متوقف نشود، علیه مسوولان اقدام می‌کند.

هم‌زمان با آمریکا، سازمان ملل متحد، جاپان، هند، چین و اتحادیه اروپا از مقام‌های میانمار خواسته‌اند که به دموکراسی احترام بگذارند. آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل متحد نیز بازداشت آنگ سان سوچی و دیگر رهبران غیرنظامی را در میانمار به شدت محکوم کرده و از

نظامیان این کشور خواست که به خواست مردم احترام بگذارند. با این همه، نظامیانی که اکنون کنترل را در میانمار به دست دارند، دست‌کم برای یک سال وضعیت فوق‌العاده اعلام کرده‌اند و تصاویر از حضور گسترده نیروهای نظامی در نقاط مختلف این کشور حکایت دارد.

نظامیان میانمار مدعی‌اند که انتخابات اخیر در این کشور که به پیروزی قاطع حزب خانم سوچی انجامید، مخدوش و نتایج آن قابل قبول نیست. اما خانم سوچی با رد این ادعای نظامیان از حامیان خود خواسته که به خیابان‌ها بیایند، حکومت نظامی و قوانین منع آلوده‌شدن را برتربند. او در نامه‌یی که قبل از بازداشت نوشته و به مردم میانمار و حامیان هشدار داده که اعمال نظامیان، این کشور را به دوران دیکتاتوری بازخواهد گرداند.

با این حال نظامیان با اعلام اسامی وزرا و مقام‌های جایگزین در حال تشکیل یک دولت جدید است. میانمار که به برمه شناخته می‌شود در سال ۲۰۱۱ و پس از چند دهه حکومت نظامیان، با تلاش‌های آنگ سان سوچی از استیلاي دیکتاتوری نظامیان خارج شده بود.

خانم سوچی برای همین تلاش‌هایش در سال ۲۰۱۰ جایزه صلح نوبل گرفت هر چند وی در سال‌های اخیر به علت رفتار دولت میانمار با اقلیت مسلمانان روهینگا با انتقادهای جدی و

او گفت: «علاوه بر این که این روند کاملاً خلاف قانون اساسی است، این یک مسیر بسیار خطرناک است که مصونیت هر سخنران سیاسی علاقمند به فعالیت سیاسی را در آینده به خطر می‌اندازد و این خلاف همه آن‌چه ما در این کشور باور داریم،

دیوید شوئن، وکیل جدید دونالد ترامپ رییس‌جمهوری پیشین آمریکا در یک برنامه تلویزیونی اعلام کرد که محاکمه ترامپ غیرقانونی است و هدف این محاکمه منع نامزدی او در آینده است.

به گزارش العربیه، وکیل جدید ترامپ که شامگاه دوشنبه (۱۳ دلو) در مصاحبه با فاکس نیوز گفت که هیچ سندی دال بر دعوت رییس‌جمهوری پیشین به خشونت وجود ندارد، برعکس، تمام آرشیف سخنرانی‌های ترامپ قبل و بعد از رویداد حمله به کنگره نشان می‌دهد که او به ضرورت حفظ آرامش و مسالمت‌آمیز بودن اعتراضات تاکید کرده است.

وکیل جدید ترامپ قصد دارد که هفته آینده، استدلال‌های خود را برای براءت ترامپ از اتهام دامن زدن به شورش و خشونت را به محاکم ارایه کند و نیز او در ادامه افزود که محاکمه ترامپ پیامدهای بدی را به دنبال خواهد داشت و در آینده هر گفتمان سیاسی را محدود خواهد کرد.

در همین حال، دیوید شوئن و بروس کاستور دو وکیل جدید دونالد ترامپ قصد دارند که در دفاعیات خود در جلسه استیضاح رییس‌جمهوری پیشین

ظریف، خواستار وساطت اروپا برای بازگشت ایران و آمریکا به برجام شد

● جواد ظریف، وزیر خارجه ایران از کشورهای اروپایی خواسته که برنامه‌یی را برای بازگشت ایران و آمریکا به برنامه هسته‌یی برجام تنظیم کند.

به گزارش رادیو فردا، ظریف روز سه‌شنبه (۱۴ دلو) در گفتگوی تلویزیونی با شبکه سی‌ان‌ان گفت که جوزپ بورل مسوول سیاست خارجی اتحادیه پا پیش بگذارد و برنامه‌یی را برای بازگشت هماهنگ ایران و آمریکا به برجام تنظیم نماید.

وزیر خارجه ایران در این گفتگوی تلویزیونی از وجود سازوکارهایی گفت که می‌تواند اقدامات آمریکا و ایران را در مسیر بازگشت به برجام هماهنگ و همگام کند.

جواد ظریف به جزئیات این سازوکار اشاره نکرد، اما بیان نمود که مسوول سیاست خارجی اتحادیه اروپا که هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک برجام نیز است، می‌تواند از این موقعیت برای هماهنگ کردن اقدامات دو طرف استفاده کند.

کمیسیون مشترک برجام به منظور نظارت بر چگونگی اجرای مفاد این توافق هسته‌یی تشکیل شده و هم‌اکنون ایران به همراه دیگر اعضای برجام یعنی روسیه، چین، آلمان، فرانسه و بریتانیا عضو آن هستند.

در حال حاضر نحوه احیای کامل برجام به یک موضوع مناقشه‌برانگیز تبدیل شده است. دولت آمریکا می‌گوید ایران به اجرای کامل برجام متعهد نیست و برای احیای برجام باید به تعهدات هسته‌یی خود طبق توافق بازگردد.

دولت ایران در مقابل اعلام کرده است که آمریکا باید پیش از بازگشت برجام اقدام به لغو تحریم‌ها کند.

پیش از این، آنتونیو گوترش دبیرکل سازمان ملل با اشاره به این که برجام فعلاً در وضعیت «بن‌بست» است، گفته بود که باید ایران و آمریکا برای خروج از این وضعیت تعامل و همکاری کنند.

موضوع عدول ایران از تعهدات هسته‌یی‌اش در هفته‌های اخیر پس از آن که مجلس شورای اسلامی طرح اقدام راهبردی برای لغو تحریم‌ها و صیانت از منافع ملت ایران را به تصویب رساند، حساس‌تر شده است.

این در حالی است که آنتونی بلینکن وزیر خارجه آمریکا، روز دوشنبه (۱۳ دلو) هشدار داد که چنانچه ایران به نقض تعهدات هسته‌یی خود ادامه دهد، تنها چند هفته تا تولید مواد شکافت‌پذیر هسته‌یی (موسوم به شکافا) برای ساخت سلاح هسته‌یی فاصله دارد.

● آلکسی ناوالنی، رهبر مخالفان دولت روسیه، روز سه‌شنبه (۱۴ دلو) در میان تدابیر شدید امنیتی، پشت میز محاکمه قرار گرفت.

به گزارش بی‌بی‌سی فارسی، روز گذشته در میان حضور تعداد زیادی از مامور پولیس ضد شورش در سرک‌های اطراف ساختمان محکمه در مسکو، جلسه محاکمه آلکسی ناوالنی آغاز شد.

آقای ناوالنی در سالن محاکمه پشت یک محافظه شیشه‌یی قرار داشت. محکمه مسکو خواهان حکم سه‌و نیم سال زندان قطعی برای ناوالنی است. اتهام او، نقض مقررات مربوط به حکم تعلیقی در سال ۲۰۱۴ است.

تعطیلات آخر این هفته و هفته قبل از آن، تظاهرات گسترده در حمایت از آزادی آقای ناوالنی و مخالفت با دولت پوتین برگزار شد. ماموران پولیس روسیه تعداد زیادی از معترضان را بازداشت کردند.

سازمان‌های مدافع حقوق بشر، تعداد بازداشت‌شدگان را بیش از ۵ هزار نفر اعلام کردند. خبزنکار بی‌بی‌سی در مسکو می‌گوید که اگر محکمه رای دهد که آقای ناوالنی به زندان برگردانده شود، این موضوع می‌تواند باعث خشم هواداران او و افزایش تظاهرات خیابانی و واکنش‌های جهانی شود.

آلکسی ناوالنی پشت میز محاکمه قرار گرفت

● استیضاح دوم ترامپ در مجلس سنا آمریکا قرار است در ۹ فبروری ماه جاری میلادی آغاز شود. ده عضو جمهوری خواه مجلس نمایندگان برای استیضاح ترامپ به دلیل اتهاماتی مربوط به تحریک معترضان برای حمله به کنگره است، به دموکرات‌ها پیوستند.

شوئن وکیل ترامپ، محاکمه را غیرمنصفانه توصیف کرد و گفت: «دموکرات‌ها فقط به دنبال جلوگیری از کاندیداتوری مجدد ترامپ هستند. ما همچنان می‌دانیم که دستور کار خانم پلوسی و دیگران صرفاً جلوگیری از کاندیداتوری مجدد رییس‌جمهور ترامپ برای ریاست‌جمهوری است و این غیر دموکراتیک است، این سیلی است به ۷۵ میلیون نفری که به دونالد ترامپ رأی دادند.»

انتظار می‌رود که ترامپ تبرئه شود، زیرا برای محکومیت او حداقل ۱۷ سناتور جمهوری خواه باید در رأی‌گیری به ۵۰ دموکرات پیوندند.

هفته گذشته ۴۵ جمهوری خواه در مجلس سنا با استیضاح ترامپ مخالفت کرده و کیفرخواست رییس‌جمهوری پیشین آمریکا را مغایر با قانون اساسی دانستند.

● صاحب‌امتیاز و مدیرمسوول: سید اصغر اشراق ۰۷۹۴۱۱۵۵۴۴ / eshraqsayed@gmail.com

● سردبیر: فرشته حسینی / تحلیل‌گر ارشد: مجیب‌الرحمن اتل

● ویراستار: سامعه درویش و هما عمر / نویسندگان: بکتاش روش، سمیه نوروزی، فرزاد عنایت، زهرا تارشی، الهه موسوی و زهرا یزدان‌شناس

● گزارشگران: معصومه امیری، سید مهدی حسینی، مرتضی پژواک و نجمه رسا / مترجم: سید نعمت ضیا / صفحه آرایی: گروه طراحان مدنیت

● مسوول بازاریابی: ضمیرخان وفا - ۰۷۹۳۸۴۵۵۵۵ / هماهنگی خیر و گزارش: ۰۷۹۰۲۹۵۵۲۹

● چاپ: مطبعه چشمه / توزیع: کانون فرهنگی زنگ صبح ۰۷۶۱۱۵۲۰۱۲ / توزیع در ولایات: میدان وردک، بامیان، غزنی، پروان، غور و دایکندی

● دفتر: کارته سه / به‌غیر از سرمقاله، مطالب دیگر بیانگر دیدگاه نویسندگان است.

عمران حیدری یکی از بهترین فوتبالیست‌های آسیا

● عمران حیدری در میان بهترین‌های آسیا، ارزشمندترین فوتبالیست افغانستان شد.

فیروز مشعوف، سخنگوی فدراسیون فوتبال کشور روز سه‌شنبه گفت و بسایت ترانسفرمارکت که بر اساس عمل کرد بازیکنان ارزش و قیمت آنان را تعیین می‌کند، ارزشمندترین فوتبالیست هر کشور را معرفی کرد. به گفته آقای مشعوف در این میان عمران حیدری با مبلغ ۵۰ هزار یورو ارزشمندترین فوتبالیست کشور شناخته شد. عمران حیدری در حال حاضر عضو تیم لیگ‌گدانسک در لیگ برتر بولند است و از محدود ملی‌پوشان افغانستان است که در بالاترین سطح فوتبال اروپا توپ می‌زند.

● ترجمه

مسیر دشوار بایدن در برابر گروه طالبان

تاخیر خروج نیروهای امریکا، کمک به حکومت افغانستان است اما امکان دارد واکنش شدید طالبان را برانگیزد

● ترجمه: سید نعمت ضیا منبع: ان‌بی‌سی نیوز / دان دی لوس

● رییس‌جمهور جو بایدن در برابر طالبان، مسیر دشوارتری را نسبت به سلفش در پیش دارد. مقامات بلند رتبه هشدار می‌دهند که اگر جنگجویان در اجرای تعهدات‌شان شکست بخورند، ممکن است برنامه خروج نیروهای امریکا از افغانستان تا ماه می به تعویق بیفتد.

اظهارات و نظریات ناگهانی از طرف قصر سفید، وزارت خارجه و پنتاگون در این هفته، هیچ تردیدی را باقی نگذاشت که دولت بایدن در مورد روند صلح نامطمین که توسط ترمپ راه‌اندازی شده و علاقمندی طالبان به قطع روابط با القاعده و دیگر تندروان، نظری شکاکانه دارد.

دولت بایدن گفت درحال اجرای بازبینی وضعیت افغانستان است. با یک سلسله انتخاب‌های دشوار مواجه شده و بالای مقامات فشار خواهد آورد که خطر اقدامات طالبان را بررسی کنند.

مقامات قبلی امریکا و افسران نظامی می‌گویند که هرگونه تاخیر برای خروج

نیروهای امریکا ممکن است خشونت‌ها را تشدید و طالبان را تحریک کند که گفتگوهای صلح با حکومت افغانستان را ترک کنند. جک سلیوان، مشاور امنیت ملی ترمپ، روز جمعه اظهار داشت که دولت امریکا به صورت جدی و همه جانبه بررسی می‌کند که آیا طالبان واقعا به شرایطی که در توافق‌نامه بین امریکا و آنان سال گذشته امضا شده، متعهد هستند؟

توافق‌نامه فیبروری ۲۰۲۰ خواستار خروج نیروهای امریکا تا ماه می ۲۰۲۱ است و در برابر آن از طالبان می‌خواهد که روابطشان را با گروه‌های تروریستی قطع کرده، خشونت‌ها را کاهش دهند و وارد گفتگوهای صلح با حکومت افغانستان شوند.

جان کربی، سخنگوی پنتاگون به روز پنجشنبه گفت که طالبان از رعایت تعهدات، طبق توافق‌نامه شکست خورده‌اند، تعهدی که قرار بود منجر به توافق صلح بین جنگجویان و دولت افغانستان شود.

کربی گفت: «در صورتی که آنان به تعهدات‌شان مبنی بر قطع ارتباط با تروریستان و توقف حملات خشونت‌بار در برابر نیروهای امنیتی افغانستان عمل نکنند؛ بسیار دشوار است که یک مسیر مشخص برای توافق‌نامه مذاکره‌شده در نظر گرفته شود.» کربی افزود: «اما ما تا هنوز به تعهدات خود پا برجا هستیم.»

تیم بایدن، در یک اختلاف دیگر با دولت قبلی، اهمیت حقوق بشر و حقوق زنان را در افغانستان مورد تاکید قرار داده است. طالبان نسبت به نقش ظالمانه و سرکوب زنان افغان در زمان حکومت‌ان از ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۱ آگاهی دارند، آنان در مورد وضعیت زنان در توافق‌نامه با ایالات متحده هیچ‌گونه تعهدی

ندارد مگر اینکه جنگجویان چانه‌زنی‌هاشان را خاتمه دهند. یک مقام قبلی امریکا گفت: امریکایی‌ها باید طالبان را متقاعد سازند که توافق‌نامه هنوز سرچایش باقی است؛ حتا اگر خروج نیروها تا بهار به تعویق انداخته شود.

***

توافق دوحه؛ مبهم و حساس

● «توافق‌نامه آوردن صلح در افغانستان» میان طالبان و ایالات متحده تاکنون نتیجه مشخصی نداشته و جنگ و حملات خونین هنوز در سراسر کشور ادامه دارد.

● ترجمه: سید جمال اختر منبع: دیپلمات / فرانز جی مارتی

● به تاریخ ۲۹ فیبروری سال ۲۰۲۰، ایالات متحده و طالبان، پس از حدود ۱۹ سال جنگ، توافق‌نامه تاریخی برای آوردن صلح در افغانستان را به امضا رسانیدند. در توافق‌نامه تصریح گردیده که طالبان مانع استفاده از خاک افغانستان علیه ایالات متحده و متحدین آن توسط تروریستان می‌گردد و همچنین برای ساختن یک کشور صلح‌آمیز وارد مذاکرات با طرف‌های درگیر افغانستان می‌شود.

در مقابل ایالات متحده قول داده تا نیروهای نظامی خود را از افغانستان بیرون بکشد. در همین حال یک قسمت از این توافق‌نامه طی یک سال گذشته عملی شده، ولی بیشتر بخش‌های دیگر تا هنوز اجرا نشده و سوالاتی را برانگیخته است.

در عین زمان، جنگ میان طالبان و نیروهای دولت و همچنین حملات تروریستی توسط این گروه در

سراسر افغانستان ادامه دارد.

بر اساس توافق‌نامه طالبان و ایالات متحده، مذاکرات بین‌افغانی میان طالبان و طرف‌های افغان (دولت فعلی افغانستان) به‌عنوان امتیاز برای طالبان که صریحاً در توافق‌نامه ذکر نشده، قرار بود در ۱۰ مارچ ۲۰۲۰ آغاز شود، اما بنا بر دلایل مختلف با تعلل در ۱۲ سپتمبر سال ۲۰۲۰ در دوحه، قطر آغاز شد. یکی از دلایل اصلی تاخیر در برگزاری مذاکرات، چانه‌زنی در مورد آزادی زندانیان طالبان بود که به نوبه خود ناشی از عدم شفافیت در مورد این بود که واقعا روی چه چیزی توافق شده است.

آغاز مذاکرات به‌عنوان یک فرصت تاریخی مورد استقبال قرار گرفت، اما هیچ‌کسی انتظار پیشرفت سریع این روند را نداشت.

مذاکرات میان ایالات متحده و طالبان تقریباً ۱۸ ماه را در بر گرفت. مذاکرات ایالات متحده و طالبان به‌طور قابل توجهی، نسبت به مذاکرات بین‌افغانی کمتر بحث‌برانگیز بود که وظیفه بزرگ ایجاد توافق دیدگاه میان طالبان و دولت افغانستان را در مورد چگونگی یک افغانستان صلح‌آمیز دارد.

بر این اساس، مذاکرات بین‌افغانی همیشه حتی در بهترین موارد پراکنده و طولانی می‌شد.

خلاصه کرد: «فاصله میان آنچه

توافق صلح انتظار دارند و آنچه

بسیار زیاد است.»

اسلامی» اشاره می‌کند؛ اگرچه

نمی‌دهد، اما اگر از یک طرف

فعلی نباشد به معنی اصلاحات

تمایل دارد قانون اساسی فعلی

آن را نسخه‌ی غربی می‌دانند.

الافغانی با تعیین قواعد راهکار

شد. این طرز‌العمل تقریباً سه

تاریخ ۲ دسمبر سال ۲۰۲۰،

یک وقفه در اواخر دسمبر

از سر گرفته شد.

مذاکره‌کننده دولت افغانستان

برای گفتگوهای اساسی کار

بسیار کند بوده است.»

فاصله زیاد دیدگاه‌های دوطرف

مذاکره‌کننده بوده است و اکنون همه طرف‌ها (دولت افغانستان و گروه طالبان) منتظرند که دولت جدید

ایالات متحده چه کاری را انجام خواهد داد.

به هر حال با توجه به زمان کمی که باقی مانده، بعید است که مذاکرات بین‌افغانی نتیجه مشخصی را

تا پایان اپریل ۲۰۲۱؛ تاریخی که مطابق توافق‌نامه برای خروج کامل ایالات متحده تعیین شده است،

در پی داشته باشد.

اما عقب‌نشینی مطابق توافق‌نامه میان امریکا و طالبان، به یک سلسله شرایط بستگی داشت که می‌توان

گفت تا هنوز برآورده نشده است.

***

براهیم باعث، پژوهشگر افغان طالبان و دولت افغانستان از که آنها مایل به سازش هستند در مورد این سیستم وضاحت به‌معنی تغییر کامل جمهوری اساسی آن است.

از جانب دیگر دولت افغانستان حفظ شود؛ قانونی که طالبان به هر صورت، مذاکرات بین پیش‌برد مذاکرات واقعی آغاز ماه پس از آغاز مذاکرات در نهایی شد.

مذاکرات بین‌افغانی پس از ۲۰۲۰ در اوایل جنوری ۲۰۲۱ هیات طالبان و تیم در حال حاضر روی یک اجندا می‌کنند.

باعث گفت: «پیشرفت مذاکرات وی افزود: «این امر به دلیل

مذاکره‌کننده بوده است و اکنون همه طرف‌ها (دولت افغانستان و گروه طالبان) منتظرند که دولت جدید